

Externá časť maturitnej skúšky 2008

**Záverečná správa zo štatistického spracovania testu
maďarského jazyka a literatúry
úroveň A**

PaedDr. Janka KURAJOVÁ STOPKOVÁ

ŠPÚ Bratislava 2008

OBSAH

ÚVOD	4
1 TESTOVANÍ ŽIACI	5
2 VÝSLEDKY	6
2.1 Všeobecné výsledky	6
2.2 Analýza rozdielov vo výsledkoch.....	8
2.2.1 Rozdiely podľa typu škôl.....	8
2.2.2 Rozdiely podľa krajov	9
2.2.3 Rozdiely podľa zriaďovateľa.....	10
2.2.4 Rozdiely podľa pohlavia.....	10
2.2.5 Rozdiely podľa známky.....	11
3 POLOŽKOVÁ ANALÝZA	12
3.1 Psychometrické charakteristiky testu.....	12
3.2 Porovnanie variantov testu MJ08A	13
3.3 Obtiažnosť	14
3.4 Medzipoložková korelácia	18
3.5 Kľúče a distraktory	20
3.6 Distribúcia úspešnosti a citlivosť.....	25
3.7 Neriešenosť	34
3.8 Súhrnné charakteristiky položiek	36
ZÁVER	38
LITERATÚRA	39
Test MJ08A.....	40
Kľúč správnych odpovedí k úlohám s výberom odpovede	40
Kľúč správnych odpovedí k úlohám s krátkou odpoveďou	40

Vysvetlivky

MS	–	maturitná skúška
EČ	–	externá časť (maturitnej skúšky)
GYM	–	gymnázia
SOŠ	–	stredné odborné školy
ZSŠ	–	združené stredné školy
SOU	–	stredné odborné učilištia
N	–	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
BA	–	Bratislavský kraj
TT	–	Trnavský kraj
TN	–	Trenčiansky kraj
NR	–	Nitriansky kraj
ZA	–	Žilinský kraj
BB	–	Banskobystrický kraj
PO	–	Prešovský kraj
KE	–	Košický kraj
Sig.	–	obojstranná signifikancia, štatistická významnosť
MJ08A	–	označenie testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A
<i>P.Bis.</i>	–	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	–	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
testová položka	–	príklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre
np	–	národný priemer

Úvod

Dňa 17. marca 2008 sa konala externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) z *maďarského jazyka a literatúry* v úrovniach A a B.

Cieľom externej časti maturitnej skúšky je priniesť porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska.

V prvej časti správy kvantifikujeme štatistický súbor. Údaje o počtoch žiakov sú členené z hľadiska územného, zriaďovateľa školy, typu školy a pohlavia.

V ďalšej časti *Výsledky* prezentujeme možné faktory rozdielnosti výkonov v EČ MS prostredníctvom základných štatistických charakteristík testu, distribúcie úspešnosti žiakov a výsledky spracované podľa vybraných triediacich znakov po úprave bodovania kritických položiek.

V časti *Položková analýza* uvádzame výsledky pred úpravou bodovania a predkladáme informácie o psychometrických charakteristikách testu, aby sme dokladovali kvalitu testu a odhaľovanie kritických položiek.

V *Závěre* sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, prípadne identifikujeme klady a zápory v záujme skvalitnenia tvorby testov v budúcnosti.

K správe pripájame *Kľúč správnych odpovedí* (Príloha B) a plné znenie variantu testu, ktorý bol použitý v položkovej analýze (Príloha A). Označenie položiek v analýzach sa viaže k tomuto variantu testu.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov a kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania. Správa dokladuje korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov.

Súčasťou správy je samostatný dokument - *Príručka*¹, kde uvádzame východiská testovania, základné informácie o priebehu EČ MS, o testovacích nástrojoch, metódach spracovania dát a vysvetlenie niektorých odborných pojmov, štatistických postupov a vzorcov.

¹ Juščáková, Z., Ringlerová, V.: Príručka (vysvetlenie pojmov používaných ...), Bratislava : ŠPÚ, www.statpedu.sk
EČ MS 2008

1 TESTOVANÍ ŽIACI

Do testovania v predmete maďarský jazyk a literatúra úroveň A (test MJ08A) sa v roku 2008 zapojilo 647 žiakov. V nasledujúcich tabuľkách uvádzame počty škôl a žiakov triedené podľa kraja, zriaďovateľa školy, typu školy, pohlavia.

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	2	6,1%	36	5,6%
	TT	7	21,2%	185	28,6%
	NR	14	42,4%	260	40,2%
	BB	4	12,1%	78	12,1%
	KE	6	18,2%	88	13,6%
	Spolu	33	100,0%	647	100,0%

Tab. 1 Počet škôl a žiakov podľa krajov

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Státne školy	23	69,7%	551	85,2%
	Súkromné školy	5	15,2%	32	4,9%
	Cirkevné školy	5	15,2%	64	9,9%
	Spolu	33	100,0%	647	100,0%

Tab. 2 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Typ školy	GYM	22	66,7%	580	89,6%
	SOŠ	7	21,2%	50	7,7%
	ZŠŠ	3	9,1%	15	2,3%
	SOU	1	3,0%	2	,3%
	Spolu	33	100,0%	647	100,0%

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa typu školy

		počet	%
Pohlavie	chlapci	184	28,4%
	dievčatá	463	71,6%
	Spolu	647	100,0%

Tab. 4 Počet žiakov podľa pohlavia

Do testovania sa zapojili hlavne maturanti z gymnázií 580 žiakov (89,6 % zo všetkých žiakov, ktorí písali test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A) z 22 škôl.

Variety boli rovnomerne rozdelené v testovanej populácii žiakov. Variant testu č. 3812 písalo 324 žiakov (50,1 % žiakov) a variant testu č. 3819 písalo 323 žiakov (49,9 % žiakov). Tento test si zvolilo menej chlapcov (28,4 %) ako dievčat (71,6 %). Prevažovali žiaci z Nitrianskeho kraja (40,2 %). 85,2 % žiakov bolo zo škôl, ktorých zriaďovateľom bol štát.

2 VÝSLEDKY

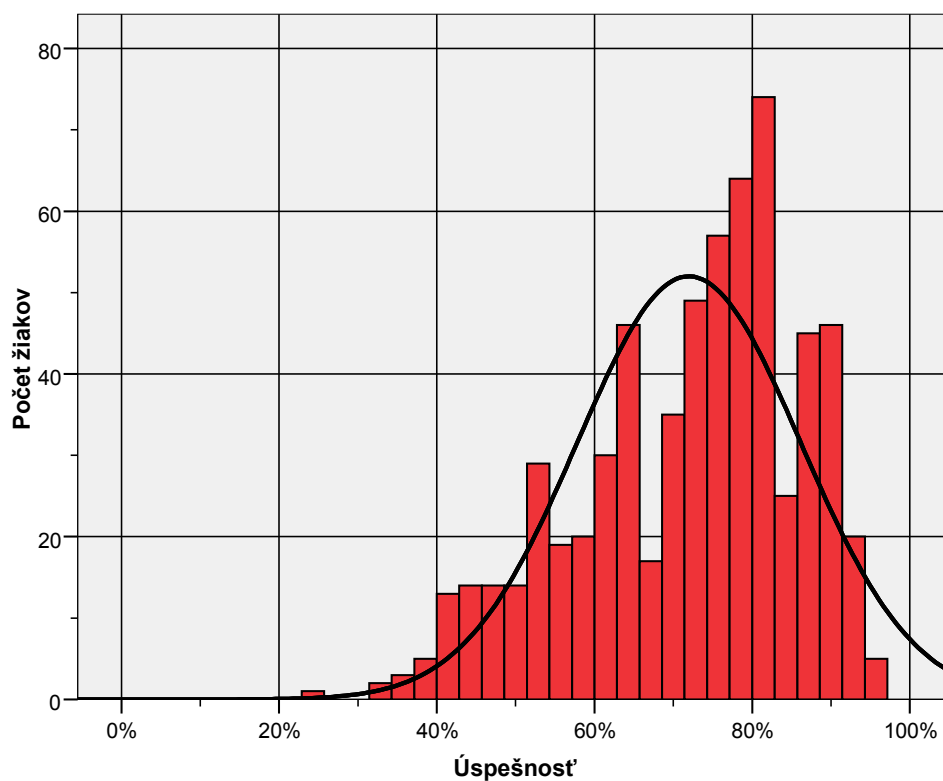
2.1 Všeobecné výsledky

Štatistické charakteristiky v nasledujúcich tabuľkách vyjadrujú kvalitatívne znaky testu, úspešnosť žiakov ako aj kvalitu testu po úprave bodovania, kedy sa v položkách, ktoré vykazovali nevhodné štatistické vlastnosti, pridelil každému žiakovi 1 bod.

Výsledné psychometrické charakteristiky percentuálnej úspešnosti testu predstavujú vlastnosti testu po úprave bodovania v položke č. 36. Vysvetlenie použitých charakteristík je uvedené v *Príručke*.

Počet testovaných žiakov	647
Maximum	96,9
Minimum	25,0
Priemer	72,0
Štandardná odchýlka	14,2
Intervalový odhad úspešnosti populácie - dolná hranica	44,2
Intervalový odhad úspešnosti populácie - horná hranica	99,8
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,6
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - dolná hranica	70,9
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - horná hranica	73,1
Cronbachovo alfa	,88
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	4,9
Intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka	9,7

Tab. 5 Výsledné psychometrické charakteristiky percentuálnej úspešnosti testu MJ08A

Obr. 1 Výsledný histogram úspešnosti

V nasledujúcej tabuľke sme uviedli prepojenie medzi dosiahnutou úspešnosťou a percentilom. Najviac žiakov dosiahlo úspešnosť 82,8 % (41 žiakov). Test slabo rozlišoval úspešnejších žiakov – žiakov s celkovo lepšími výsledkami v teste.

Žiak, ktorý dosiahol úspešnosť 50,0 %, sa umiestnil v 8. percentile, čiže 8 % zo všetkých testovaných žiakov dosiahol výsledok v teste horší a 92 % žiakov dosiahol výsledok lepší alebo rovnaký ako uvedený žiak.

Žiak, ktorý dosiahol úspešnosť 75,0 %, sa umiestnil v 48,1. percentile, čiže 48,1 % zo všetkých testovaných žiakov dosiahol výsledok v teste horší a 51,9 % žiakov dosiahol výsledok lepší alebo rovnaký ako uvedený žiak.

	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
1	25,0	,0	1
2	32,8	,2	2
3	35,9	,5	3
4	37,5	,9	3
5	39,1	1,4	2
6	40,6	1,7	5
7	42,2	2,5	8
8	43,8	3,7	7
9	45,3	4,8	7
10	46,9	5,9	7
11	48,4	7,0	7
12	50,0	8,0	14
13	51,6	10,2	13
14	53,1	12,2	16
15	54,7	14,7	7
16	56,3	15,8	12
17	57,8	17,6	5
18	59,4	18,4	15
19	60,9	20,7	17
20	62,5	23,3	13
21	64,1	25,3	26
22	65,6	29,4	20
23	67,2	32,5	17
24	68,8	35,1	13
25	70,3	37,1	22
26	71,9	40,5	26
27	73,4	44,5	23
28	75,0	48,1	30
29	76,6	52,7	27
30	78,1	56,9	29
31	79,7	61,4	35
32	81,3	66,8	33
33	82,8	71,9	41
34	84,4	78,2	25
35	85,9	82,1	22
36	87,5	85,5	23
37	89,1	89,0	25
38	90,6	92,9	21
39	92,2	96,1	10
40	93,8	97,7	10
41	95,3	99,2	4
42	96,9	99,8	1

Tab. 6 Prepojenie úspešnosti a percentilu

Test písalo 647 žiakov, ich priemerná úspešnosť bola 72,0 %. Nie všetci testovaní žiaci dosiahli hraničnú priemernú úspešnosť 33 %. Nikto z testovaných žiakov nedosiahol úspešnosť 0 % ani 100 %.

Dosiahnutá bola minimálna úspešnosť 25,0 % (1 žiak) a maximálna úspešnosť dosiahla hodnotu 96,9 % (1 žiak). Reliabilita testu, ktorý obsahoval 64 položiek, bola 0,88.

Hranicu úspešnosti 33 % nedosiahli traja žiaci, čo predstavuje 5,9 % žiakov (jeden žiak dosiahol úspešnosť 25,0 % a dvaja žiaci dosiahli úspešnosť 32,8 %). V nasledujúcej tabuľke sme uviedli rozdelenie žiakov, ktorí dosiahli úspešnosť menšiu ako 33 % podľa pohlavia a typu školy. Medzi uvedenými žiakmi boli len dievčatá, z toho dve dievčatá z gymnázií a jedno dievča zo združenej strednej školy.

		Pohlavie	
		dievčatá	Spolu
Typ školy	GYM	2	2
	ZSŠ	1	1
Spolu		3	3

Tab. 7 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou ako 33 %

2.2 Analýza rozdielov vo výsledkoch

V tejto časti správy poukazujeme na rozdiely vo výsledkoch žiakov podľa typu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia a známky, ktorú žiaci získali na polročnom vysvedčení v danom predmete.

Výsledky, ktoré opisujú úroveň vedomostí a zručností žiakov, sú doplnené o štatistické testy. Určili sme aj vecnú významnosť rozdielu, ktorá je dôležitá pri veľkých súboroch žiakov, kedy testy štatistickej významnosti rozdielov sú signifikantné aj pri malých vecných rozdieloch výsledkov.

2.2.1 Rozdiely podľa typu škôl

Žiaci gymnázií dosiahli priemernú úspešnosť 73,2 % a žiaci ostatných stredných škôl dosiahli priemernú úspešnosť 61,9 % (67 žiakov). Žiaci stredných odborných škôl (50 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť 60,9 %.

Typ školy	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
GYM	580	73,2	,6
SOŠ	50	60,9	1,8
ZSŠ	15	64,9	4,5
SOU	2	62,5	3,1

Tab. 8 Úspešnosť podľa typu školy

Typ školy	Národný priemer = 72.0 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
GYM	2,016	579	,044	,08
SOŠ	-6,093	49	,000	,66
ZSŠ	-1,564	14	,140	,39
SOU	-3,040	1	,202	,95

Tab. 9 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa typov škôl s národným priemerom

Kvôli malému počtu žiakov ostatných stredných škôl (67 žiakov) sme výsledky neinterpretovali.

2.2.2 Rozdiely podľa krajov

Žiaci Nitrianskeho kraja (priemerná úspešnosť 75,8 %) dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci Trnavského kraja (priemerná úspešnosť 68,7 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r_{TT-NR} = 0,25$).

Kraj	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
BA	36	81,0	1,5
TT	185	68,7	1,1
NR	260	75,8	,8
BB	78	66,2	1,7
KE	88	69,2	1,4

Tab. 10 Úspešnosť podľa krajov

Kraj	Národný priemer = 72.0 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
BA	6,105	35	,000	,72
TT	-3,034	184	,003	,22
NR	4,657	259	,000	,28
BB	-3,379	77	,001	,36
KE	-2,094	87	,039	,22

Tab. 11 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa kraja s národným priemerom

Žiaci Nitrianskeho kraja dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako bol národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r_{NR-np} = 0,28$).

Žiaci Trnavského kraja dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako bol národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r_{TT-np} = 0,22$).

2.2.3 Rozdiely podľa zriaďovateľa

Žiaci zo škôl zriaďovaných štátom dosiahli priemernú úspešnosť 72,8 %.

Zriaďovateľ	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
Štátne školy	551	72,8	,6
Súkromné školy	32	60,9	2,9
Cirkevné školy	64	70,9	1,6

Tab. 12 Úspešnosť podľa zriaďovateľa

Zriaďovateľ	Národný priemer = 72.0 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
Štátne školy	1,271	550	,204	,05
Súkromné školy	-3,859	31	,001	,57
Cirkevné školy	-,676	63	,502	,08

Tab. 13 Porovnanie priemerov podľa zriaďovateľa s národným priemerom

Medzi výsledkami žiakov štátnych škôl a národným priemerom neexistovali štatisticky významné rozdiely.

Výsledky žiakov súkromných a cirkevných škôl sme neinterpretovali kvôli malému počtu žiakov.

2.2.4 Rozdiely podľa pohlavia

Chlapci dosiahli v teste priemernú úspešnosť 70,4 % a dievčatá dosiahli priemernú úspešnosť 72,6 %. Medzi výsledkami chlapcov a dievčat navzájom sme nezistili vecne významné rozdiely.

Pohlavie	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
chlapci	184	70,4	1,0
dievčatá	463	72,6	,7

Tab. 14 Úspešnosť podľa pohlavia

Zároveň sme nezistili štatisticky významné rozdiely medzi priemernými výkonmi chlapcov aj dievčat oproti národnému priemeru.

2.2.5 Rozdiely podľa známky

Test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A v roku 2008 písalo 50,2 % žiakov, ktorí mali známku 1 (výborný), 31,8 % žiakov, ktorí mali známku 2 (chválitebný) na polročnom vysvedčení vo 4. ročníku z maďarského jazyka a literatúry.

Platilo, že čím boli žiaci hodnotení lepšími známkami, tým lepšie výsledky dosiahli v teste.

Známka	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
1	325	76,6	,7
2	206	69,8	1,0
3	84	65,7	1,6
4	27	56,0	2,2
5	5	53,1	10,3

Tab. 15 Úspešnosť podľa známky

Jednotkári (priemerná úspešnosť 76,6 %) dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako dvojkári (priemerná úspešnosť 69,8 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r_{1-2} = 0,25$).

Známka	Národný priemer = 72.0 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
1	7,054	324	,000	,36
2	-2,277	205	,024	,16
3	-4,031	83	,000	,40
4	-7,123	26	,000	,81
5	-1,827	4	,142	,67

Tab. 16 Porovnanie priemerov podľa známky s národným priemerom

Jednotkári dosiahli štatisticky významne vyššiu priemernú úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol stredne vecne významný ($r_{1-np} = 0,36$).

Dvojkári dosiahli štatisticky významne nižšiu priemernú úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol veľmi mierne vecne významný ($r_{2-np} = 0,16$).

Žiaci, ktorí v roku 2008 písali test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A, mali na polročnom vysvedčení vo 4. ročníku z maďarského jazyka a literatúry priemernú známku 1,7. Hodnota korelačného koeficientu medzi priemernou úspešnosťou v teste a známkou dosiahla hodnotu (- 0,39). Túto závislosť interpretujeme ako stredne negatívnu. Čím mali žiaci horšiu známku v teste, tým horšie výsledky dosiahli, tento vzťah bol stredne silný.

3 POLOŽKOVÁ ANALÝZA

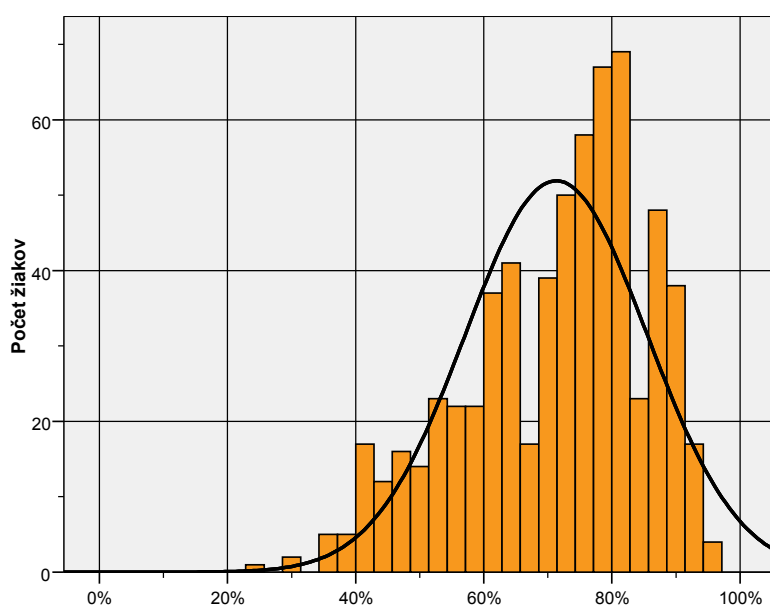
Testy externej časti maturitnej skúšky sú pripravované tímami odborníkov podľa Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z maďarského jazyka a literatúry, úroveň A. Na to, aby sme mohli výsledky testu považovať za spoľahlivé, musíme poznať vlastnosti testu. V tejto časti analýzy predkladáme okrem základných psychometrických charakteristík testu aj vlastnosti jednotlivých položiek, ich obtiažnosť, citlivosť, neriešenosť, analýzu distraktorov a medzipoložkovú koreláciu, ktoré dokladujú charakter a kvalitu testu. Uvádzame dôvody, pre ktoré sme niektoré vybrané položky označili za kritické. Ostatné testové položky boli vhodné a podieľali sa na dobrej kvalite testu.

3.1 Psychometrické charakteristiky testu

S výslednými psychometrickými charakteristikami testu sme sa mohli oboznámiť v druhej kapitole *Výsledky*, v podkapitole *Všeobecné výsledky* (Tab. 5). V tejto časti správy uvádzame prvotné charakteristiky testu pred úpravou bodovania.

	Test
	MJ08A
Počet testovaných žiakov	647
Maximum	96,9
Minimum	25,0
Priemer	71,3
Štandardná odchýlka	14,2
Intervalový odhad úspešnosti populácie - dolná hranica	43,5
Intervalový odhad úspešnosti populácie - horná hranica	99,2
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,6
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - dolná hranica	70,2
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - horná hranica	72,4
Cronbachovo alfa	,88
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	5,0
Intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka	9,8

Tab. 17 Prvotné psychometrické charakteristiky testu

Obr. 2 Prvotný histogram rozloženia úspešností v MJ08A

Priemerná úspešnosť pred úpravou bodovania mala hodnotu 71,3 %.

3.2 Porovnanie variantov testu MJ08A

Administrácia variantov testu bola rovnomerne rozdelená z viacerých hľadísk (Tab. 18).

		Variant	
		3812	3819
		%	%
Kraj	BA	50,0%	50,0%
	TT	50,3%	49,7%
	NR	50,0%	50,0%
	BB	50,0%	50,0%
	KE	50,0%	50,0%
Zriaďovateľ	Štátne školy	50,3%	49,7%
	Súkromné školy	50,0%	50,0%
	Cirkevné školy	48,4%	51,6%
Typ školy	GYM	50,2%	49,8%
	SOŠ	50,0%	50,0%
	ZSŠ	46,7%	53,3%
	SOU	50,0%	50,0%
Pohlavie	chlapci	58,2%	41,8%
	dievčatá	46,9%	53,1%

Tab. 18 Podiel žiakov podľa kraja, zriaďovateľa, typu školy, pohlavia a variantov

	Variant	N	Priemer	Štd. chyba priemeru
Úspešnosť	3812	324	71,3	,8
	3819	323	71,3	,8

Tab. 19 Úspešnosť žiakov podľa variantov testu

$t(644) = 0,027$; $p = 0,978$

50,1 % žiakov, ktorí odpovedali na položky z variantu testu 3812, dosiahlo priemernú úspešnosť 71,3 %. Priemernú úspešnosť 71,3 % dosiahlo aj 49,9 % žiakov, ktorí odpovedali na položky z variantu testu 3819. Medzi priemernou úspešnosťou žiakov podľa variantov testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A sme nezistili štatisticky významné (signifikantné) rozdiely.

Označenie položiek v tabuľke 20 zodpovedá zástupnému variantu 3812, položky druhého variantu 3819 sme pre potreby porovnávania variantov usporiadali podľa poradia položiek vo variante označenom ako zástupný 3812.

Tabuľka 20 prezentuje výber položiek s najvyššou vecnou signifikanciou rozdielov úspešností (obťažností). V stĺpci „Obťažnosť“ sme uviedli priemernú obťažnosť položiek vo variante 3812 a v stĺpci označenom „Obťažnosť 2“ sme uviedli priemernú obťažnosť položiek v druhom variante testu 3819.

Položka	Obťažnosť	Obťažnosť 2	Vecná signifikancia
17	31,2	18,6	,146
19	4,9	1,9	,085
33	39,5	48,0	-,085

Tab. 20 Ukážka percentuálnej obťažnosti položiek v oboch variantoch s najväčšou dosiahnutou vecnou signifikanciou rozdielov

Testové položky č. 17, 19 a č. 33 mali v jednotlivých variantoch testu najväčšiu vecnú signifikanciu rozdielu medzi dosiahnutou priemernou obťažnosťou. Testové položky č. 17 a 19 boli obťažnejšie pre žiakov, ktorí písali variant 3812, a naopak položka č. 33 bola obťažnejšia pre žiakov, ktorí písali variant 3819. Rozdiel však bol veľmi mierne vecne významný.

Reliabilita testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A, ktorý v roku 2008 obsahoval 64 položiek, bola pred úpravou bodovania 0,88. Zástupný variant 3812 dosiahol celkovo pred úpravou bodovania presnosť merania 0,870 a variant 3819 presnosť merania 0,882.

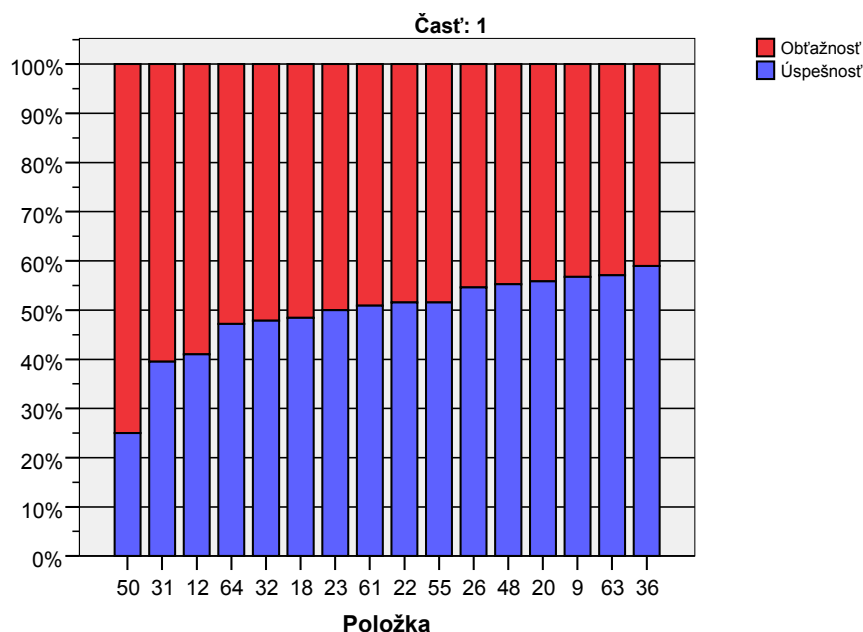
Z uvedených zistení vyplýva, že varianty 3812 a 3819 testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A sú ekvivalentné a porovnateľné z hľadiska obťažnosti testových položiek. V ďalších analýzach sme použili pre štatistické procedúry zástupný variant 3812. Poradové číslo testových položiek v ďalších analýzach zodpovedá zástupnému variantu.

3.3 Obťažnosť

Testové položky (Obr. 3) sme usporiadali zostupne podľa obťažnosti (od najobťažnejšej po najmenej obťažnú).

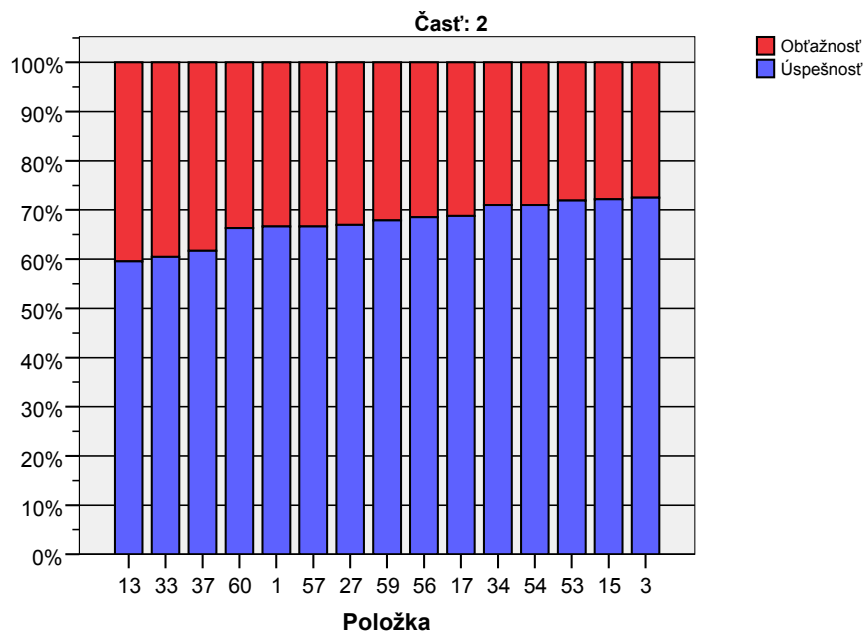
a)

MJ08A - variant 3812

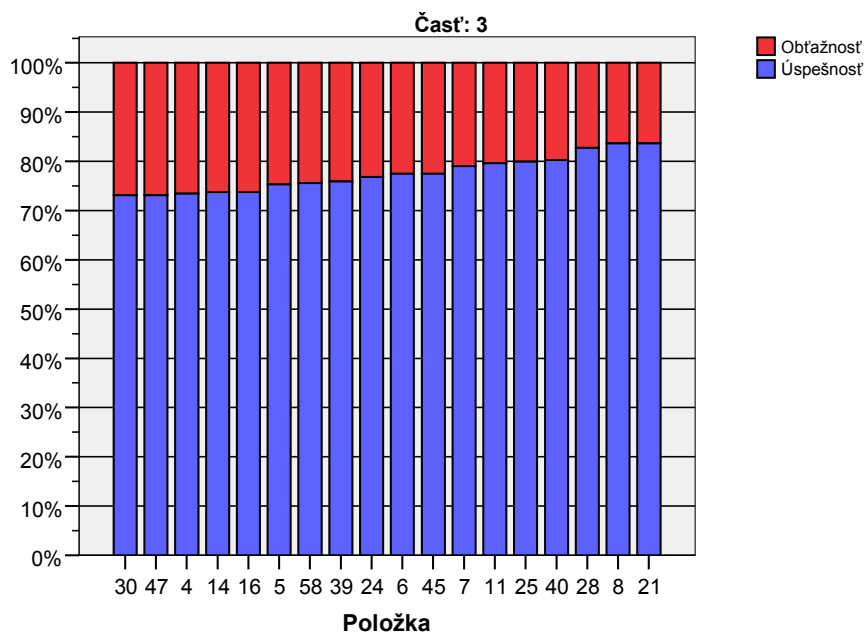
b)

MJ08A - variant 3812

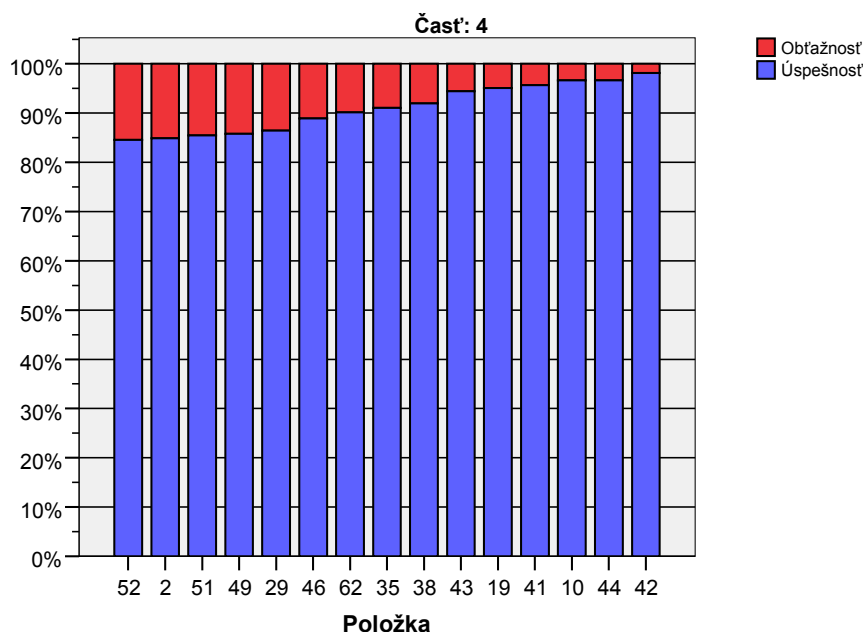
c)

MJ08A - variant 3812

d)

MJ08A - variant 3812

Obr. 3 a)-d) Grafy obťažnosti položiek v jednotlivých častiach testu

V teste celkovo bola najľahšia testová položka č. 42 (obťažnosť 1,9 %) a najobťažnejšia testová položka č. 50 (obťažnosť 75,0 %).

Obťažnosť nad 80 % (obťažné testové položky) v teste celkovo nedosiahla žiadna testová položka. Obťažnosť pod 20 % (ľahké testové položky) dosiahlo devätnásť testových položiek (č. 40, 28, 8, 21, 52, 2, 51, 49, 29, 46, 62, 35, 38, 43, 19, 41, 10, 44, 42), z toho bolo deväť testových položiek (č. 62, 35, 38, 43, 19, 41, 10, 44, 42) pre žiakov extrémne ľahkých. Medzi položky s obťažnosťou 40 % - 60 % patrilo pätnásť testových položiek.

Medzi položkami s výberom odpovede bola najobťažnejšia testová položka č. 50 a najľahšia testová položka č. 42. Medzi položkami s tvorbou krátkej odpovede bola najobťažnejšia testová položka č. 31 (obťažnosť 60,5 %) a najľahšia testová položka č. 38 (obťažnosť 8,0 %).

Nasledujúce tabuľky, 21 a 22, obsahujú výber tých testových položiek, ktoré mali najvyššiu vecnú signifikanciu rozdielu priemerných úspešností (obťažností) medzi porovnávanými skupinami žiakov.

MJ08A - variant 3812

Položka	Obťažnosť GYM	Obťažnosť ostatné	Vecná signifikancia
15	26,1	42,4	-,110
27	31,3	48,5	-,111
5	23,0	39,4	-,115
30	25,1	42,4	-,118
47	25,1	42,4	-,118
55	46,4	66,7	-,123
49	12,7	27,3	-,126
8	14,8	30,3	-,127
24	21,3	39,4	-,130
52	13,7	30,3	-,139
58	22,3	42,4	-,141
26	43,0	66,7	-,144
35	7,6	21,2	-,145
4	24,1	48,5	-,167
41	3,1	15,2	-,179
63	39,9	69,7	-,182
59	29,2	57,6	-,184
1	30,2	60,6	-,195
53	25,1	54,5	-,198
21	13,1	45,5	-,265

Tab. 21 Percentuálna obťažnosť položiek podľa typu školy a vecná signifikancia rozdielov

V tabuľke 21 sme uviedli dvadsať testových položiek, všetky uvedené položky boli obťažnejšie pre žiakov ostatných stredných škôl ako pre žiakov gymnázií. Miera vecnej signifikancie rozdielu pri porovnávaní obťažnosti pre žiakov gymnázií oproti žiakom ostatných stredných škôl bola v prípade devätnástich testových položiek (č. 15, 27, 5, 30, 47, 55, 49, 8, 24, 52, 58, 26, 35, 4, 41, 63, 59, 2, 53) veľmi mierna. *Testová položka č. 21 však vykázala miernu vecnú signifikanciu* rozdielu pri porovnávaní obťažnosti pre žiakov gymnázií oproti žiakom ostatných stredných škôl. Pre žiakov gymnázií mala testová položka č. 21 obťažnosť 13,1 % a pre žiakov ostatných stredných škôl mala obťažnosť o 32,4 % väčšiu.

MJ08A - variant 3812

Položka	Obťažnosť chlapci	Obťažnosť dievčatá	Vecná signifikancia
14	35,5	21,7	,148
7	29,0	17,1	,138
30	35,5	22,6	,137
38	3,7	10,1	-,111
21	8,4	20,3	-,151

Tab. 22 Percentuálna obťažnosť položiek podľa pohlavia a vecná signifikancia rozdielov

Tabuľka 22 obsahuje výber testových položiek, u ktorých sme zistili najvyššiu vecnú signifikanciu rozdielu pre žiakov rozdelených podľa pohlavia. Päť testových položiek (č. 14, 7, 30, 38, 21) vykázalo *veľmi miernu hodnotu vecnej signifikancie* rozdielu pri porovnávaní obťažnosti pre chlapcov oproti dievčatám. Testová položka č. 14 bola obťažnejšia pre chlapcov (obťažnosť 35,5 %) ako pre dievčatá (obťažnosť 21,7 %). Testová položka č. 21 bola obťažnejšia pre dievčatá (obťažnosť 20,3 %) ako pre chlapcov (obťažnosť 8,4 %).

Vzhľadom na zistenú mieru vecnej signifikancie rozdielu, môžeme povedať, že testové položky boli vhodne vytvorené z hľadiska obťažnosti pre chlapcov a dievčatá. Test ako celok bol z aspektu obťažnosti pre obe pohlavia dobre vyvážený.

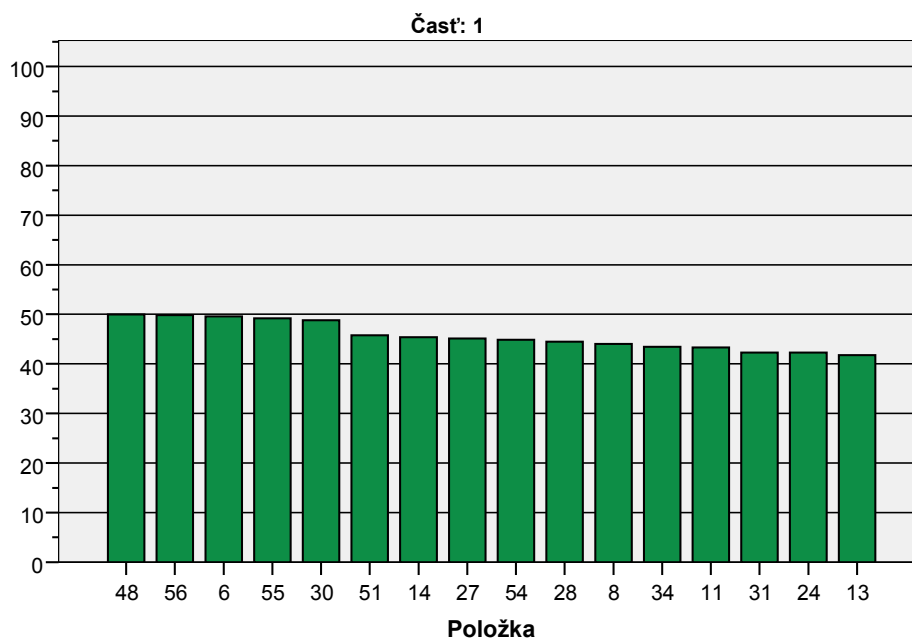
3.4 Medzipoložková korelácia

V nasledujúcom grafe sme usporiadali položky podľa hodnoty medzipoložkovej korelácie (stonásobok koeficientu *P.Bis.*). Hodnoty medzipoložkovej korelácie (bodovo biseriálneho koeficientu *P.Bis.*) menšie ako 20 sme považovali za kritické.

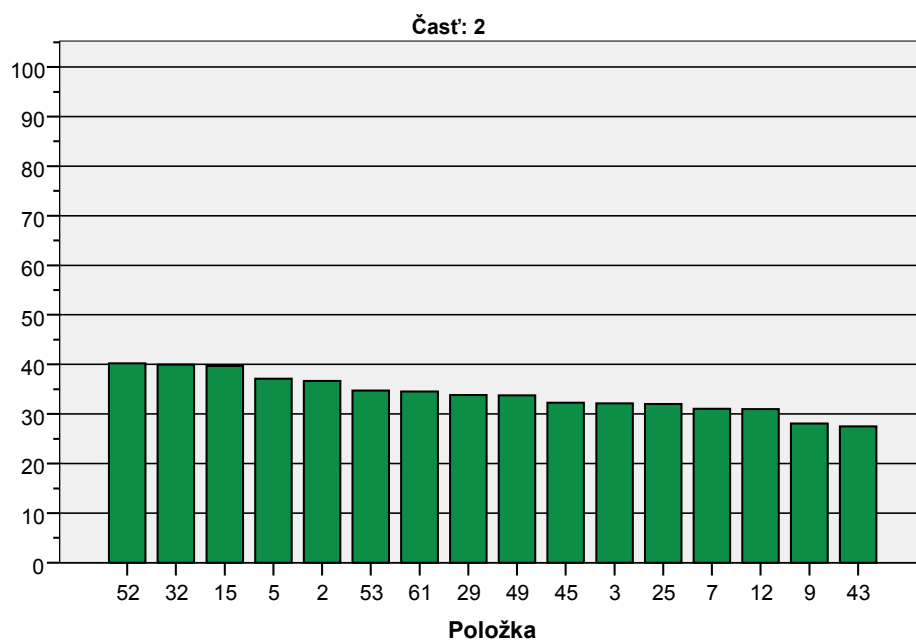
Výsledky ukazujú, že v teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A štrnásť testových položiek (č. 16, 18, 19, 23, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 44, 50, 57, 60) veľmi málo súviselo (korelovalo) so zvyškom testu.

Z uvedených testových položiek mali dve testové položky - č. 36 (- 4,2) a č. 60 (- 10,2) zápornú hodnotu bodovo biseriálneho koeficientu (záporný koeficient *P.Bis.*).

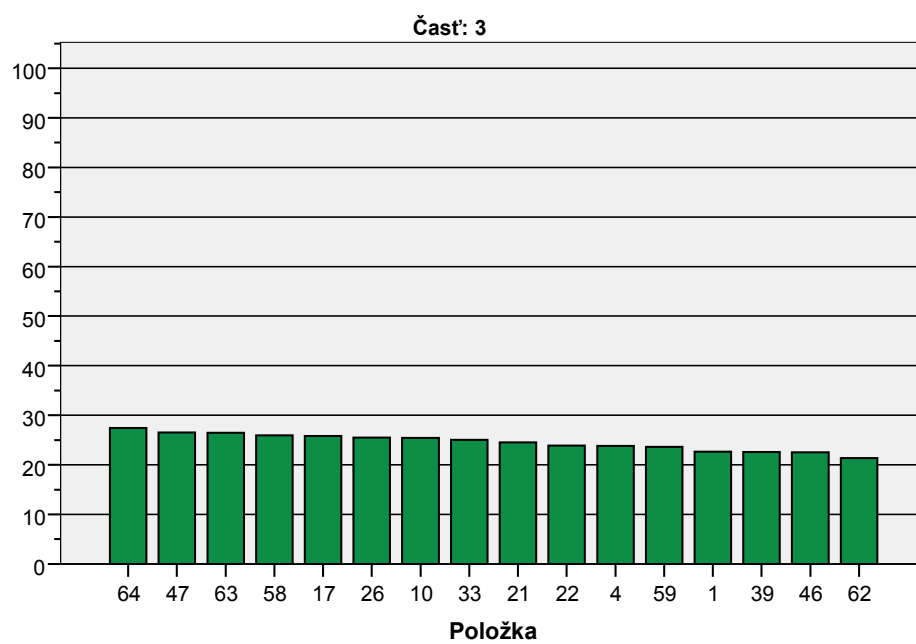
a)

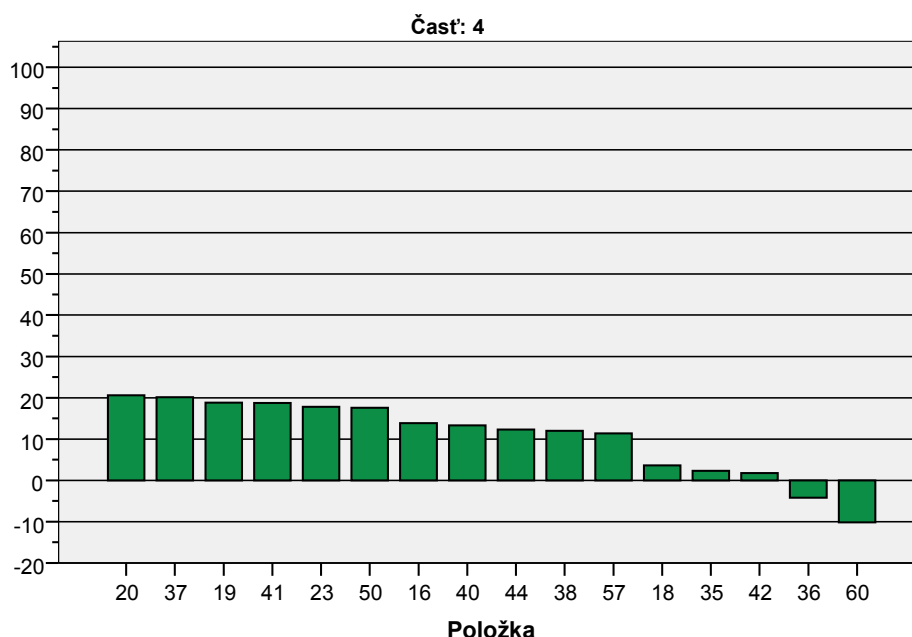
b)

c)

d)

Obr. 4 a)-d) Položky podľa medzipoložkovej korelácie (*P.Bis.*)

Hodnoty medzipoložkovej korelácie väčšie ako 25 malo tridsaťdeväť testových položiek (napr. 2, 3, 5, 6).

Medzi položkami s výberom odpovede mala najväčšiu hodnotu medzipoložkovej korelácie testová položka č. 51 (45,8) a najmenšiu hodnotu medzipoložkovej korelácie testová položka č. 60.

Medzi položkami s tvorbou krátkej odpovede mala najväčšiu hodnotu medzipoložkovej korelácie testová položka č. 48 (50,0) a najmenšiu hodnotu medzipoložkovej korelácie testová položka č. 38 (12,0).

3.5 Kľúče a distraktory

V tejto časti sme uviedli absolútne (N) a relatívne početnosti žiakov (p), ktorí si vybrali jednotlivé možnosti odpovede v prípade položiek s výberom odpovede.² Správne odpovede sú v nasledujúcich tabuľkách uvedené žltou farbou. V teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A mali položky s výberom odpovede poradové čísla: 1 – 5, 9 – 13, 17 – 21, 25 – 29, 33 – 37, 41 – 45, 49 – 53, 57 – 61.

		A01	B01	C01	D01	X01
1	P. Bis.	-,13	-,08	,23	-,25	.
2	p	,06	,24	,67	,03	,00
3	N	19,00	79,00	216,00	10,00	,00

² Podrobnejšie informácie o kľúčoch a distraktoroch nájde záujemca v Príručke.

		A02	B02	C02	D02	X02
1	P. Bis.	,37	-,27	-,13	-,19	.
2	p	,85	,10	,02	,02	,00
3	N	275,00	34,00	8,00	7,00	,00

		A03	B03	C03	D03	X03
1	P. Bis.	-,18	-,22	-,11	,32	.
2	p	,04	,09	,14	,73	,00
3	N	14,00	29,00	45,00	235,00	,00

		A04	B04	C04	D04	X04
1	P. Bis.	-,18	,24	-,02	-,16	.
2	p	,06	,73	,04	,16	,00
3	N	20,00	238,00	14,00	52,00	,00

		A05	B05	C05	D05	X05
1	P. Bis.	,37	-,20	-,17	-,20	-,08
2	p	,75	,12	,05	,07	,01
3	N	244,00	39,00	17,00	22,00	2,00

		A09	B09	C09	D09	X09
1	P. Bis.	,28	,08	-,33	-,10	,02
2	p	,57	,10	,21	,12	,00
3	N	184,00	34,00	67,00	38,00	1,00

		A10	B10	C10	D10	X10
1	P. Bis.	-,14	,25	-,22	.	.
2	p	,02	,97	,02	,00	,00
3	N	6,00	313,00	5,00	,00	,00

		A11	B11	C11	D11	X11
1	P. Bis.	-,24	-,26	,43	-,20	-,05
2	p	,10	,07	,80	,03	,01
3	N	32,00	23,00	258,00	9,00	2,00

		A12	B12	C12	D12	X12
1	P. Bis.	-,15	-,13	,31	-,12	.
2	p	,11	,31	,41	,17	,00
3	N	36,00	99,00	133,00	56,00	,00

		A13	B13	C13	D13	X13
1	P. Bis.	,42	-,06	-,10	-,35	-,12
2	p	,60	,02	,11	,27	,01
3	N	193,00	6,00	35,00	87,00	3,00

		A17	B17	C17	D17	vx10
1	P. Bis.	-,07	,26	-,21	-,12	,01
2	p	,06	,69	,09	,16	,01
3	N	18,00	223,00	28,00	52,00	3,00

		A18	B18	C18	D18	X18
1	P. Bis.	-,13	,06	,04	-,03	.
2	p	,07	,27	,48	,18	,00
3	N	22,00	87,00	157,00	58,00	,00

		A19	B19	C19	D19	X19
1	P. Bis.	-,16	,19	-,11	-,05	.
2	p	,04	,95	,00	,00	,00
3	N	14,00	308,00	1,00	1,00	,00

		A20	B20	C20	D20	X20
1	P. Bis.	-,13	,21	-,19	-,12	,00
2	p	,41	,56	,02	,01	,00
3	N	132,00	181,00	7,00	3,00	1,00

		A21	B21	C21	D21	X21
1	P. Bis.	-,08	-,14	-,20	,25	-,02
2	p	,07	,06	,03	,84	,00
3	N	22,00	20,00	10,00	271,00	1,00

		A25	B25	C25	D25	X25
1	P. Bis.	-,20	-,30	,32	-,01	,01
2	p	,08	,07	,80	,05	,00
3	N	25,00	22,00	259,00	17,00	1,00

		A26	B26	C26	D26	X26
1	P. Bis.	-,14	-,02	-,16	,26	-,14
2	p	,08	,11	,25	,55	,01
3	N	26,00	36,00	82,00	177,00	3,00

		A27	B27	C27	D27	X27
1	P. Bis.	-,12	-,35	,45	-,19	-,01
2	p	,07	,13	,67	,13	,01
3	N	22,00	42,00	217,00	41,00	2,00

		A28	B28	C28	D28	X28
1	P. Bis.	-,29	,44	-,19	-,22	-,11
2	p	,07	,83	,05	,05	,00
3	N	22,00	268,00	17,00	16,00	1,00

		A29	B29	C29	D29	X29
1	P. Bis.	,34	-,17	-,23	-,21	.
2	p	,86	,08	,02	,04	,00
3	N	280,00	27,00	5,00	12,00	,00

		A33	B33	C33	D33	X33
1	P. Bis.	-,26	,25	,04	.	.
2	p	,39	,60	,00	,00	,00
3	N	127,00	196,00	1,00	,00	,00

		A34	B34	C34	D34	X34
1	P. Bis.	.	-,19	-,36	,43	.
2	p	,00	,07	,22	,71	,00
3	N	,00	22,00	72,00	230,00	,00

		A35	B35	C35	D35	X35
1	P. Bis.	-,02	-,03	,02	,01	.
2	p	,08	,01	,91	,00	,00
3	N	25,00	3,00	295,00	1,00	,00

		A36	B36	C36	D36	X36
1	P. Bis.	-,09	,00	,06	-,04	.
2	p	,01	,02	,38	,59	,00
3	N	4,00	5,00	124,00	191,00	,00

		A37	B37	C37	D37	X37
1	P. Bis.	,20	-,20	-,03	,04	,04
2	p	,62	,34	,03	,00	,01
3	N	200,00	110,00	11,00	1,00	2,00

		A41	B41	C41	D41	X41
1	P. Bis.	-,15	-,04	,19	-,11	.
2	p	,02	,01	,96	,01	,00
3	N	7,00	3,00	310,00	4,00	,00

		A42	B42	C42	D42	X42
1	P. Bis.	,02	,01	.	-,07	.
2	p	,98	,02	,00	,00	,00
3	N	318,00	5,00	,00	1,00	,00

		A43	B43	C43	D43	X43
1	P. Bis.	-,19	-,10	-,18	,27	.
2	p	,03	,02	,01	,94	,00
3	N	10,00	5,00	3,00	306,00	,00

		A44	B44	C44	D44	X44
1	P. Bis.	,02	-,09	,12	-,13	.
2	p	,00	,02	,97	,01	,00
3	N	1,00	8,00	313,00	2,00	,00

		A45	B45	C45	D45	X45
1	P. Bis.	-,07	,32	-,18	-,30	.
2	p	,05	,77	,13	,04	,00
3	N	17,00	251,00	43,00	13,00	,00

		A49	B49	C49	D49	X49
1	P. Bis.	-,23	-,13	-,20	,34	.
2	p	,09	,02	,03	,86	,00
3	N	30,00	5,00	11,00	278,00	,00

		A50	B50	C50	D50	X50
1	P. Bis.	,09	-,20	-,14	,18	.
2	p	,29	,06	,40	,25	,00
3	N	93,00	21,00	129,00	81,00	,00

		A51	B51	C51	D51	X51
1	P. Bis.	,46	-,29	-,24	-,22	.
2	p	,85	,06	,04	,04	,00
3	N	277,00	19,00	14,00	14,00	,00

		A52	B52	C52	D52	X52
1	P. Bis.	-,11	-,34	,40	-,17	.
2	p	,02	,08	,85	,05	,00
3	N	8,00	26,00	274,00	16,00	,00

		A53	B53	C53	D53	X53
1	P. Bis.	,35	-,05	-,32	-,13	.
2	p	,72	,02	,13	,13	,00
3	N	233,00	5,00	43,00	43,00	,00

		A57	B57	C57	D57	X57
1	P. Bis.	,01	-,19	-,03	,11	,05
2	p	,03	,06	,23	,67	,01
3	N	11,00	18,00	76,00	216,00	2,00

		A58	B58	C58	D58	X58
1	P. Bis.	,26	-,13	-,07	-,22	-,11
2	p	,76	,17	,03	,04	,00
3	N	245,00	56,00	9,00	13,00	1,00

		A59	B59	C59	D59	X59
1	P. Bis.	-,06	-,32	,24	-,01	-,08
2	p	,14	,07	,68	,11	,00
3	N	46,00	22,00	220,00	35,00	1,00

		A60	B60	C60	D60	X60
1	P. Bis.	,11	-,02	-,10	,01	.
2	p	,26	,02	,66	,05	,00
3	N	85,00	7,00	215,00	17,00	,00

		A61	B61	C61	D61	X61
1	P. Bis.	,35	-,06	-,26	-,17	.
2	p	,51	,05	,41	,03	,00
3	N	165,00	15,00	134,00	10,00	,00

Tab. 23 Položky s výberom odpovede – analýza distraktorov

Medzi položkami s výberom odpovede zaznamenalo pätnásť testových položiek (č. 9, 17, 18, 19, 25, 33, 35, 36, 37, 41, 42, 44, 50, 57, 60) nepriaznivé parametre.

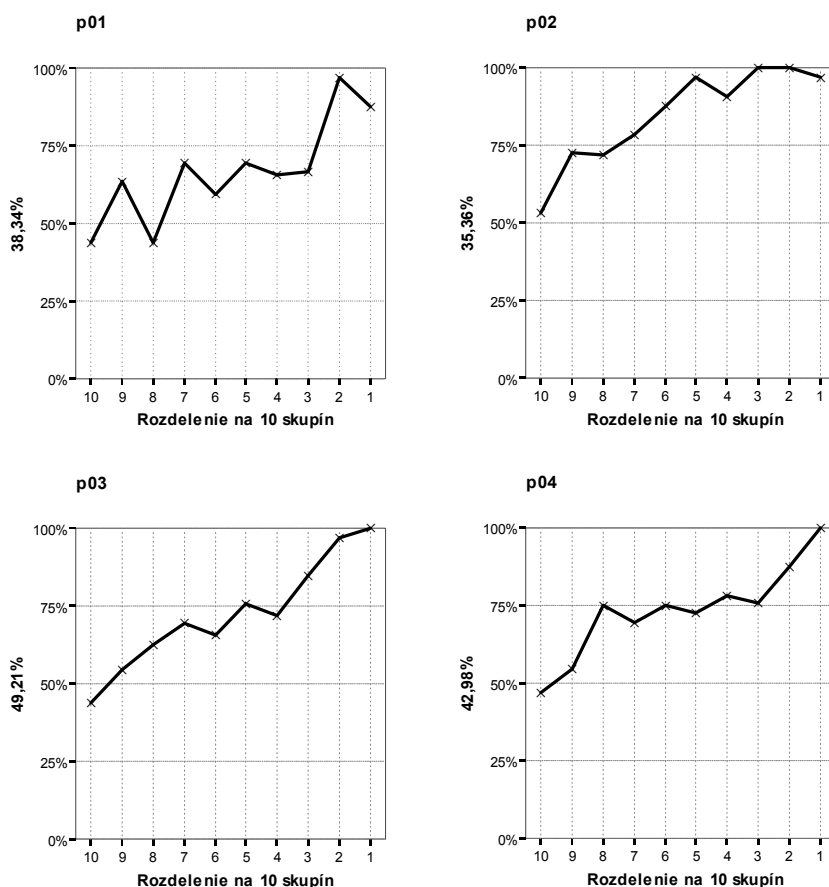
V prípade testovej položky číslo 50 si väčší podiel žiakov vybral nesprávnu odpoveď A (29 % žiakov) ako správnu odpoveď D (25 % žiakov).

Hodnota bodovo biseriálneho koeficientu (*P. Bis.*) bola menšia (najviac rovná) ako 0,20 pri správnej odpovedi v prípade desiatich testových položiek (č. 18, 19, 35, 36, 41, 42, 44, 50, 57, 60). Kladnú hodnotu bodovo biseriálneho koeficientu sme zistili pri nesprávnej odpovedi u trinástich testových položiek (č. 9, 17, 18, 25, 33, 35, 36, 37, 42, 44, 50, 57, 60).

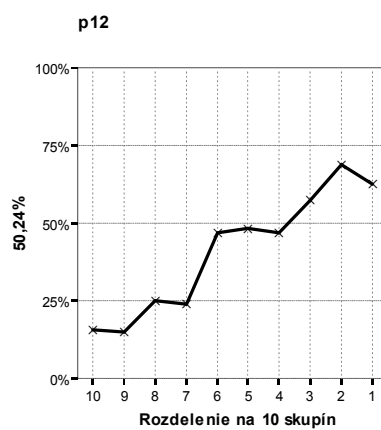
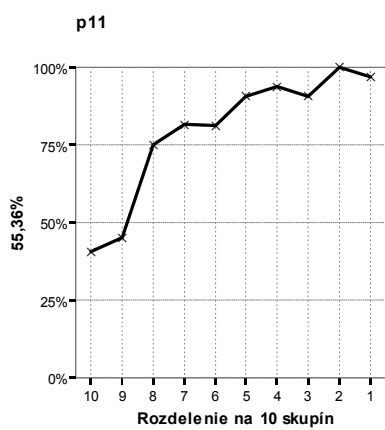
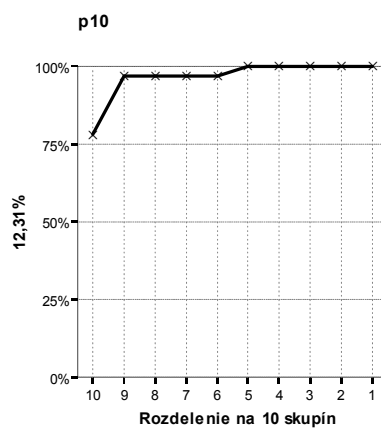
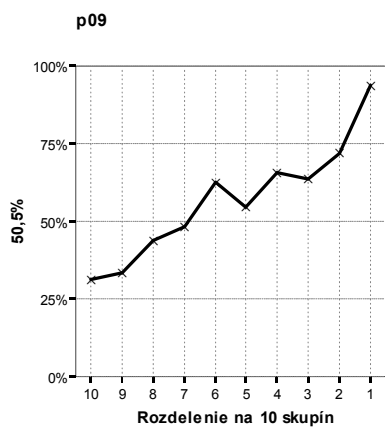
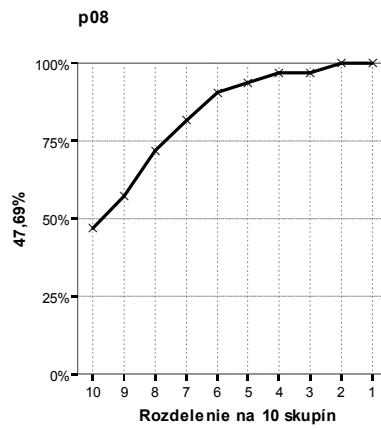
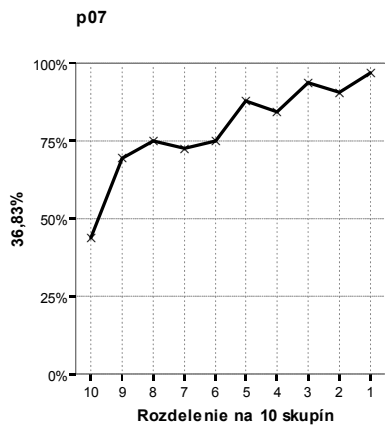
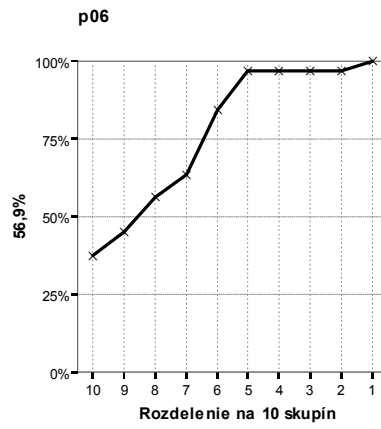
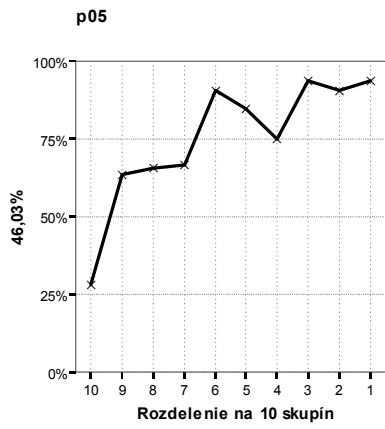
Z uvedenej analýzy distraktorov sa ako najproblematickejšie ukázali testové položky č. 18, 35, 36, 42, 44, 50, 57, 60.

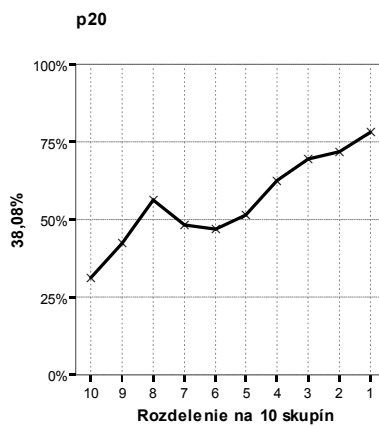
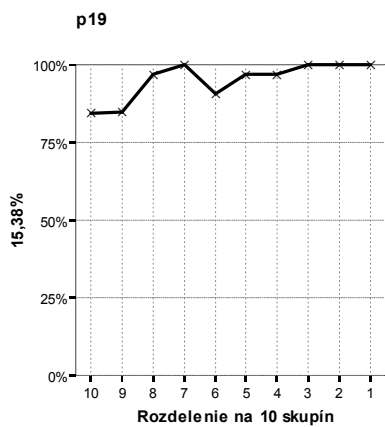
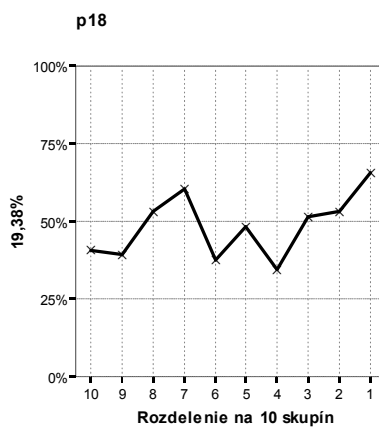
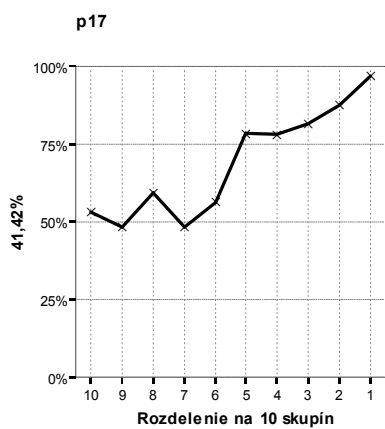
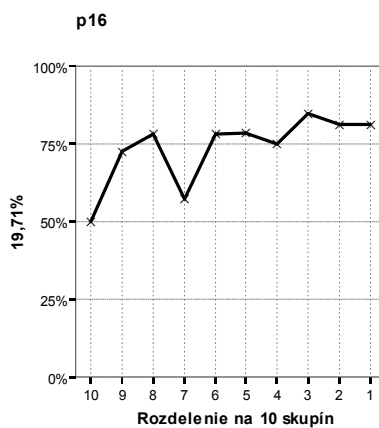
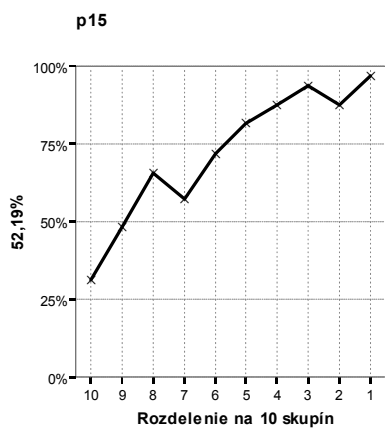
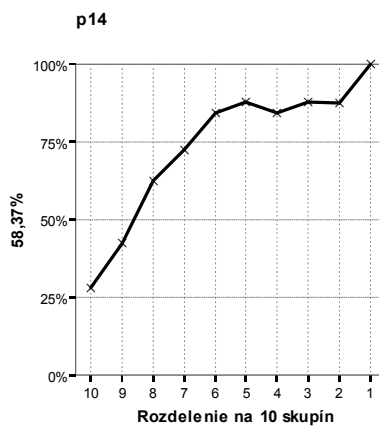
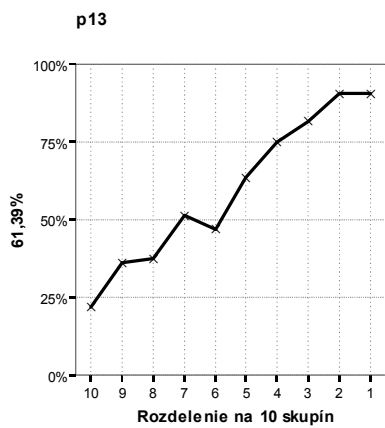
3.6 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

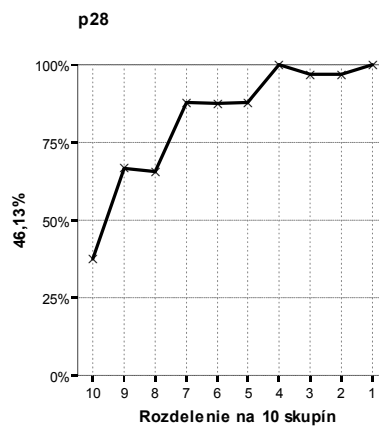
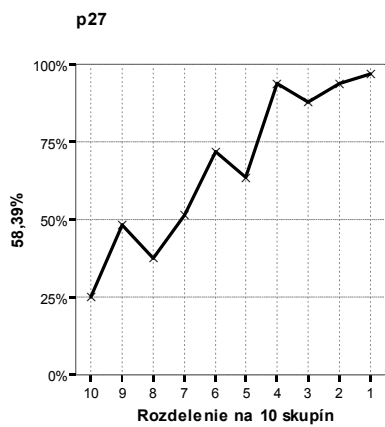
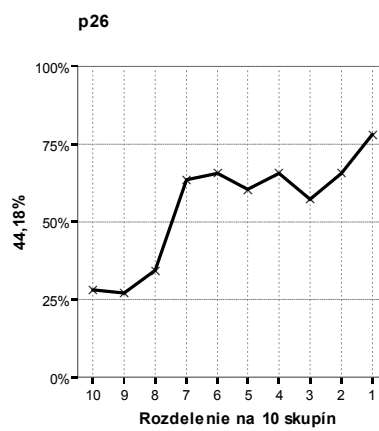
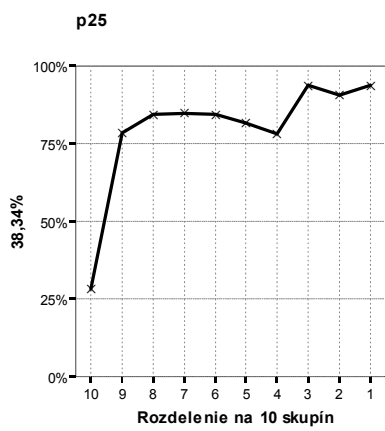
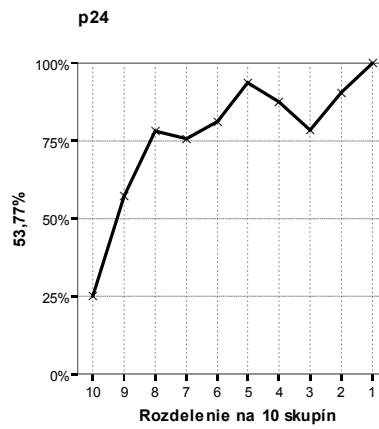
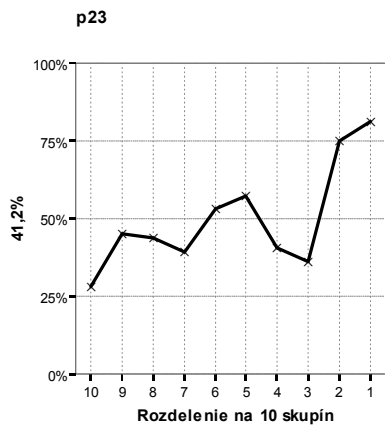
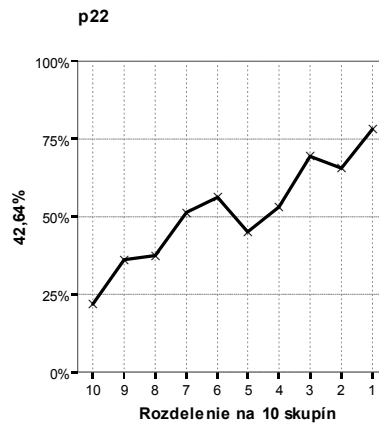
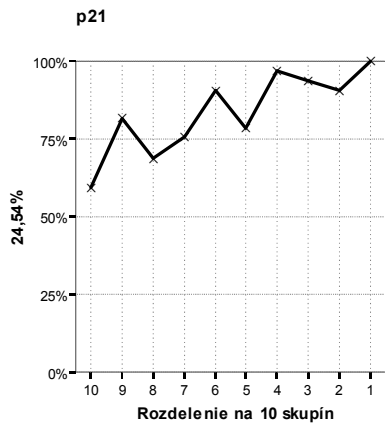
Pri tejto analýze sme uviedli rozdelenie úspešnosti medzi desať skupín žiakov a v grafe sme uviedli hodnotu citlivosti.³ Vyhodnotili sme, ktoré testové položky mali citlivosť menšiu ako 20 % a osobitne položky s citlivosťou menšou ako 10 %.

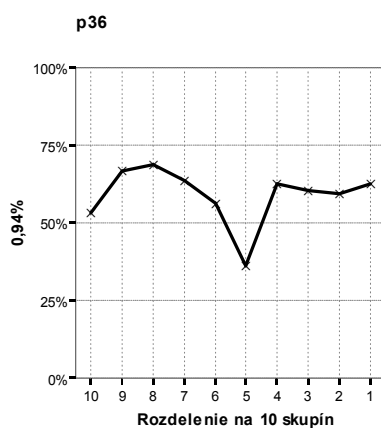
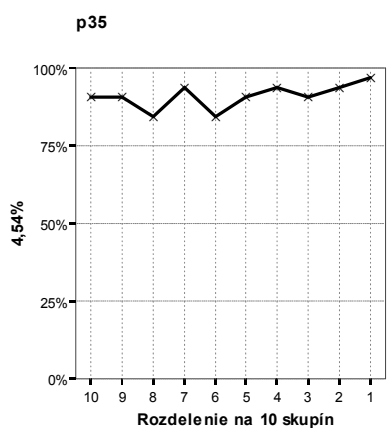
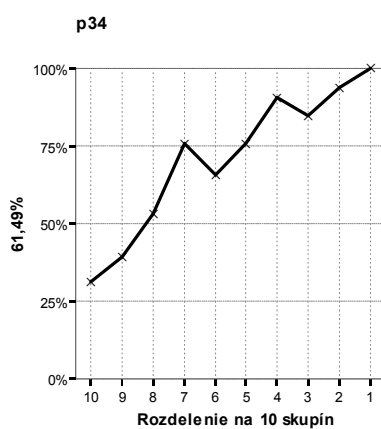
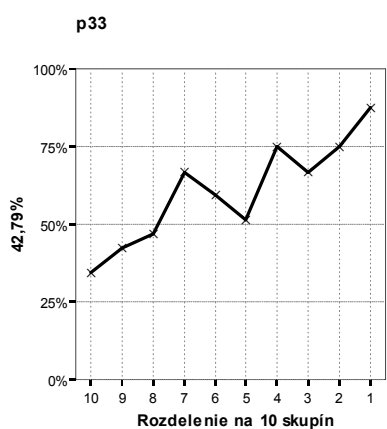
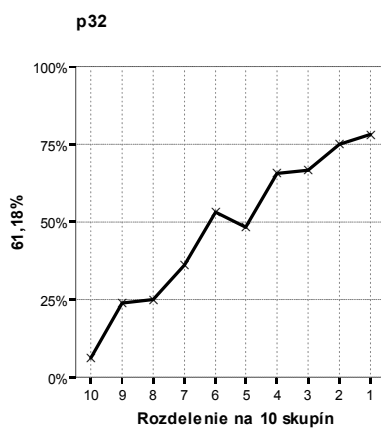
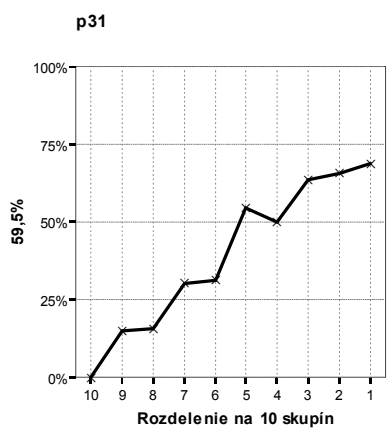
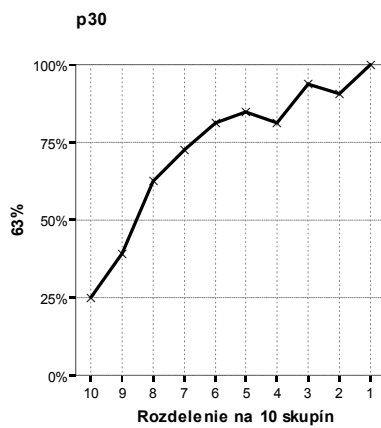
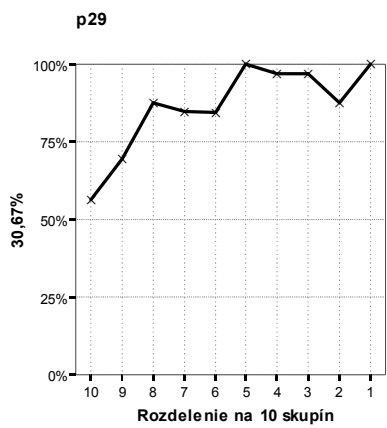

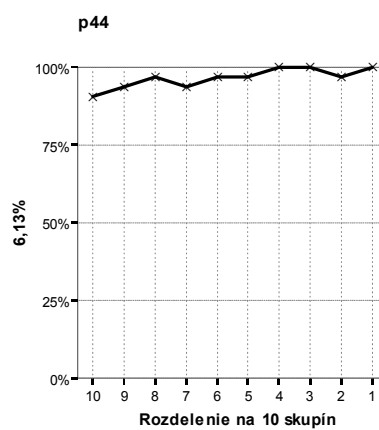
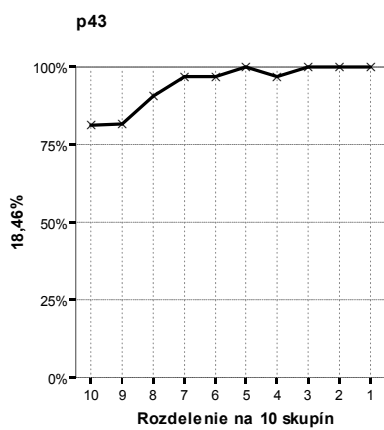
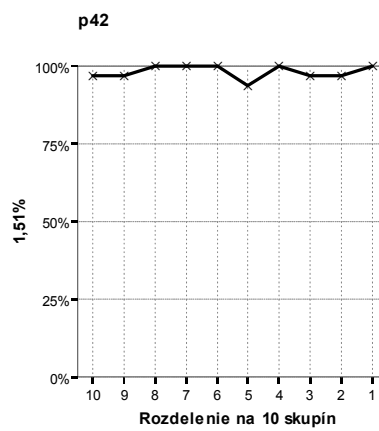
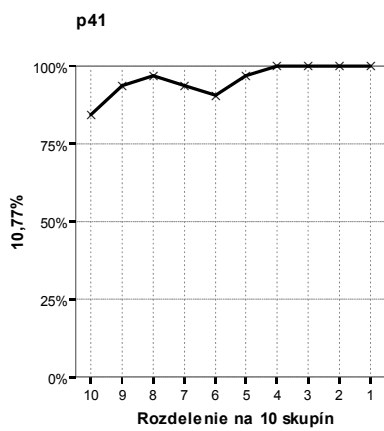
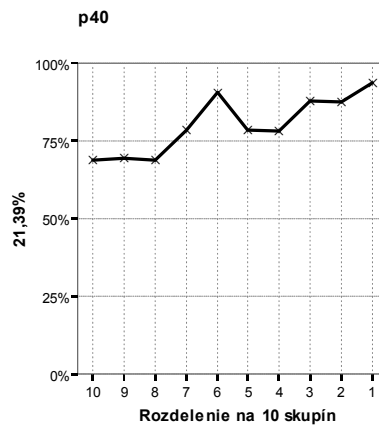
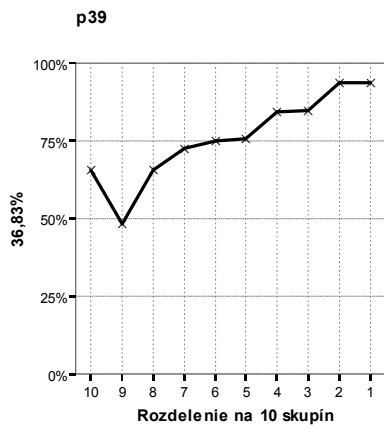
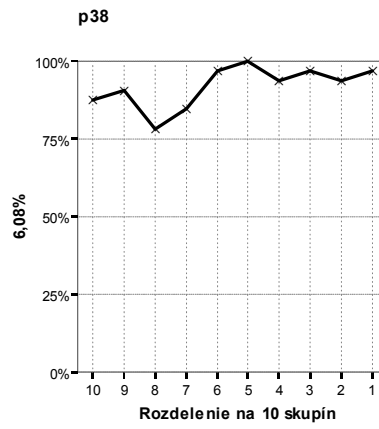
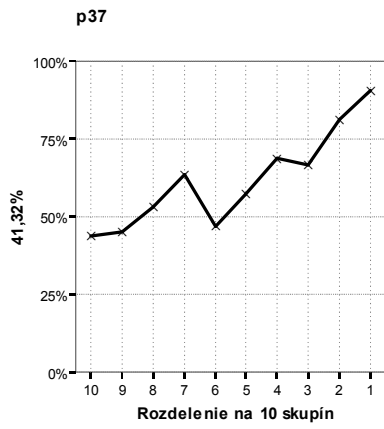
³ Podrobnejšie informácie o distribúcii úspešnosti nájde záujemca v Príručke.

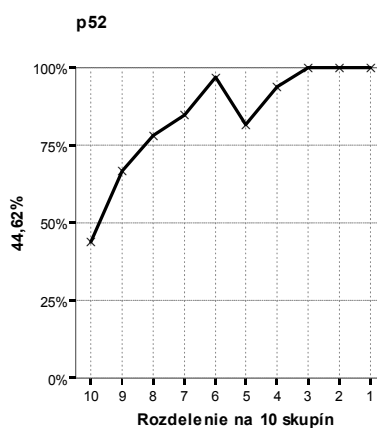
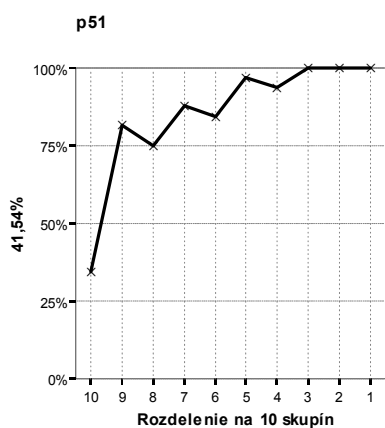
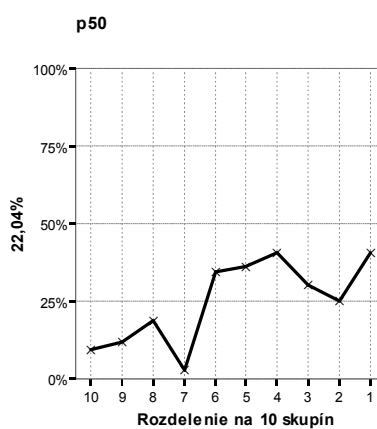
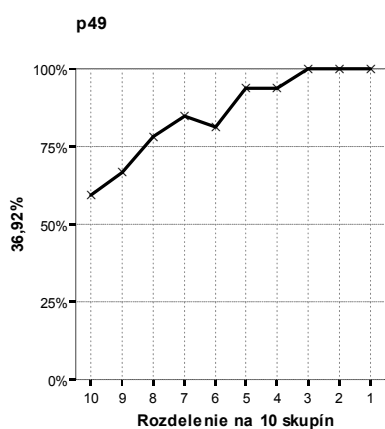
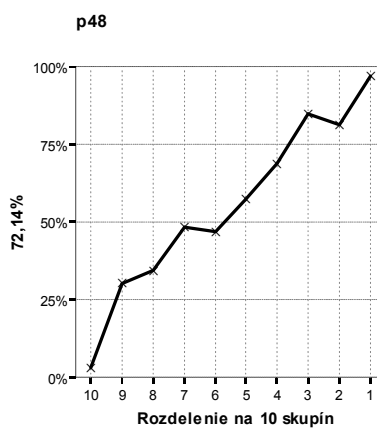
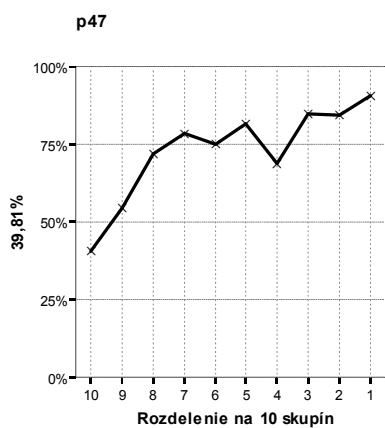
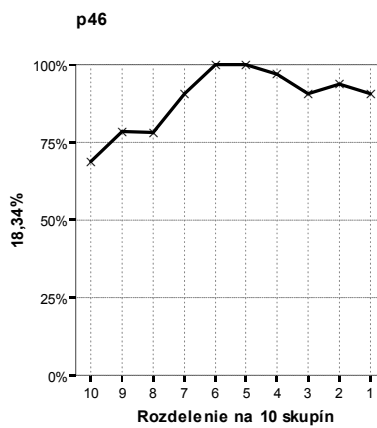
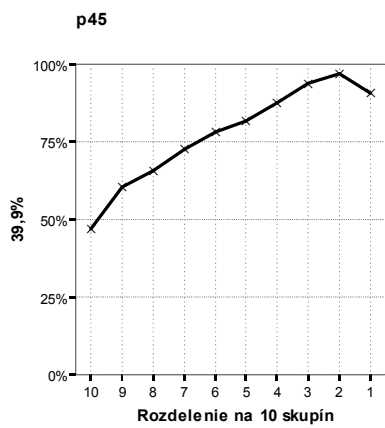

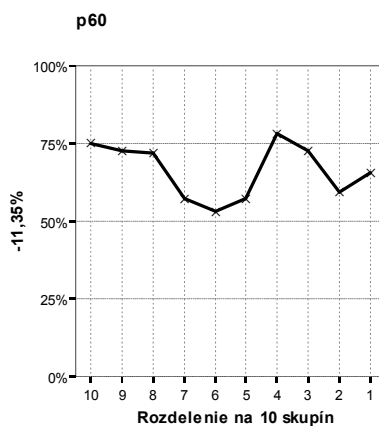
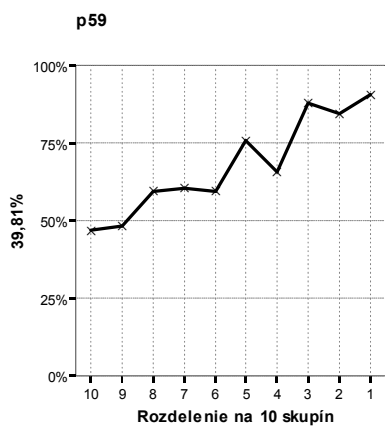
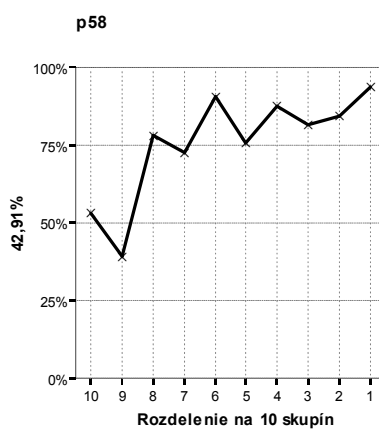
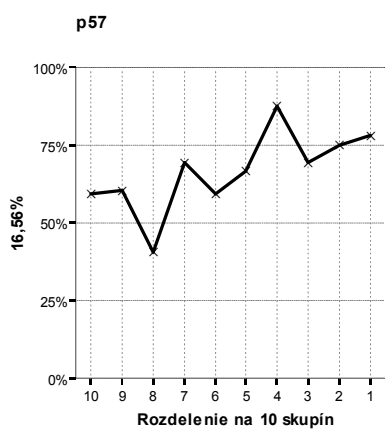
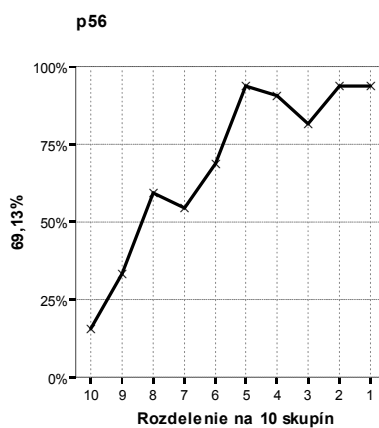
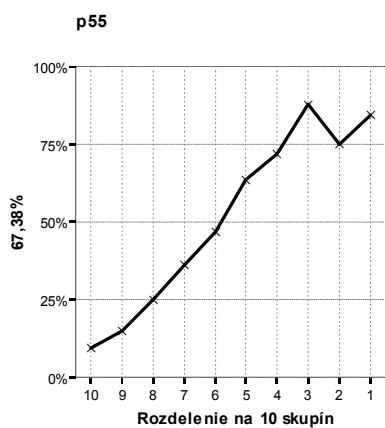
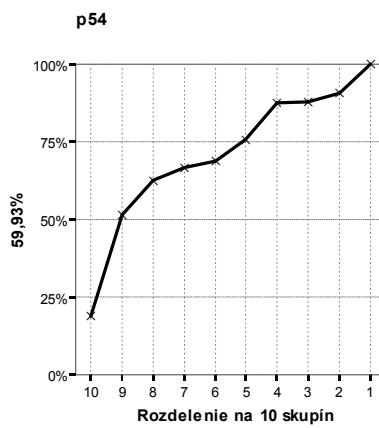
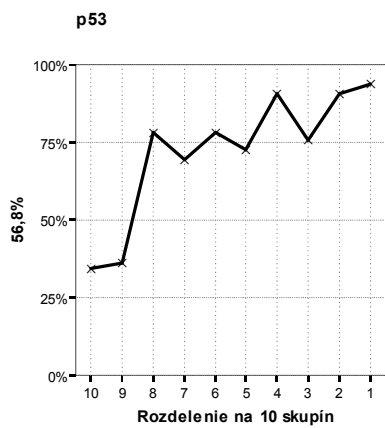

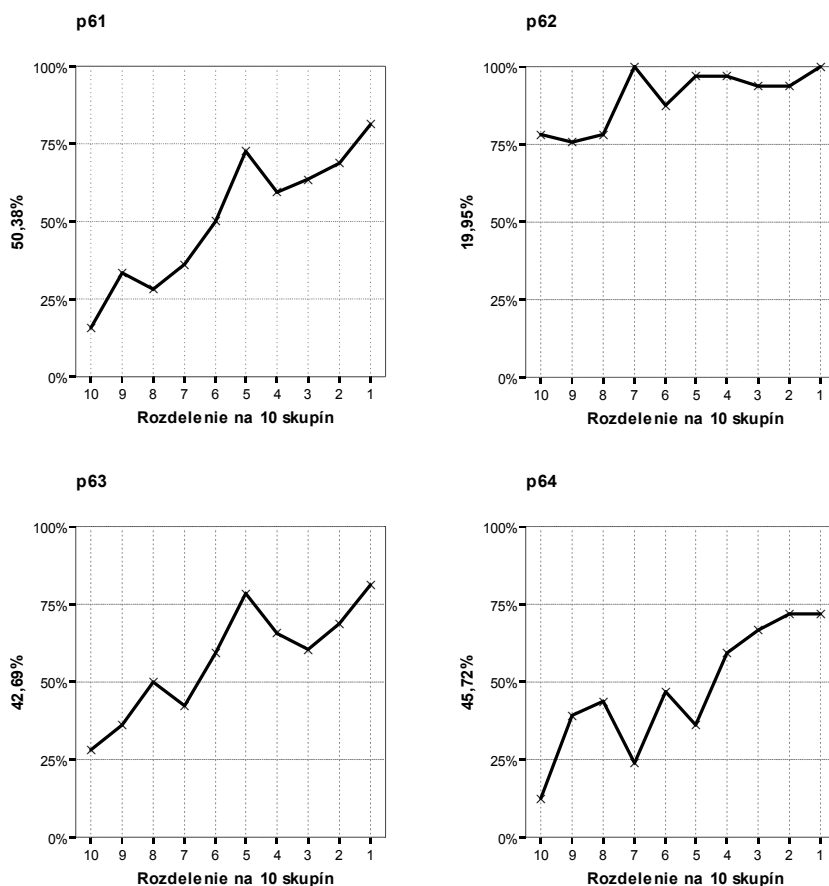

4

Obr. 5 Grafy distribúcie úspešnosti

V teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A patrilo štrnásť testových položiek (č. 10, 16, 18, 19, 35, 36, 38, 41, 42, 43, 44, 46, 57, 60) medzi najmenej citlivé (citlivosť menej ako 20 %). Z toho šesť testových položiek (č. 35, 36, 38, 42, 44, 60) malo citlivosť menej ako 10 %. Položky č. 10, 18, 19, 42 mali nedostatočnú rozlišovaciu schopnosť, pretože boli pre väčšinu žiakov ľahké.

Položka č. 60 mala zápornú citlivosť, žiaci s celkovo horšími výsledkami v teste (skupina 10) dosiahli vyššiu priemernú úspešnosť pri riešení tejto položky ako žiaci s celkovo lepšími výsledkami v teste (skupiny 5 – 8).

V položke č. 18 žiaci s celkovo horšími výsledkami v teste (skupina 7) dosiahli vyššiu priemernú úspešnosť ako žiaci s celkovo lepšími výsledkami v teste (skupina 2). V položke č. 36 žiaci s celkovo horšími výsledkami v teste (skupina 8) dosiahli vyššiu priemernú úspešnosť ako žiaci s celkovo lepšími výsledkami v teste (skupina 5).

V teste boli aj položky, ktoré veľmi dobre rozlišovali žiakov (napr. 30, 48, 58) a mali vysokú percentuálnu hodnotu citlivosti. Citlivosť (diskriminačnú silu) nad 60 % malo sedem testových položiek (č. 13, 30, 32, 34, 48, 55, 56).

Medzi položkami s výberom odpovede mala najväčšiu diskriminačnú silu testová položka č. 34 (61,5 %) a najmenšiu diskriminačnú silu testová položka č. 60 (- 11,3 %).

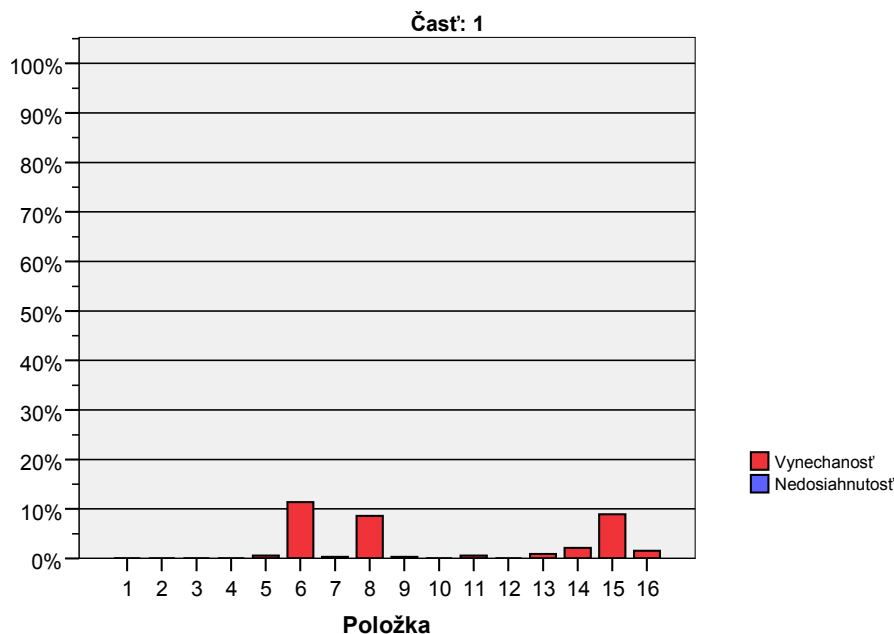
Medzi položkami s tvorbou krátkej odpovede mala najväčšiu diskriminačnú silu testová položka č. 48 (72,1 %) a najmenšiu diskriminačnú silu testová položka č. 38 (6,1 %).

3.7 Neriešenosť

Neriešenosť⁴ môže poukazovať na obtiažnosť testu, jednotlivých položiek, prípadne nedostatok času na riešenie. Položky na obr. 6 sme usporiadali podľa poradia v teste. Farebne sme znázornili podiel nedosiahnutosti a vynechanosti na neriešenosť jednotlivých položiek.

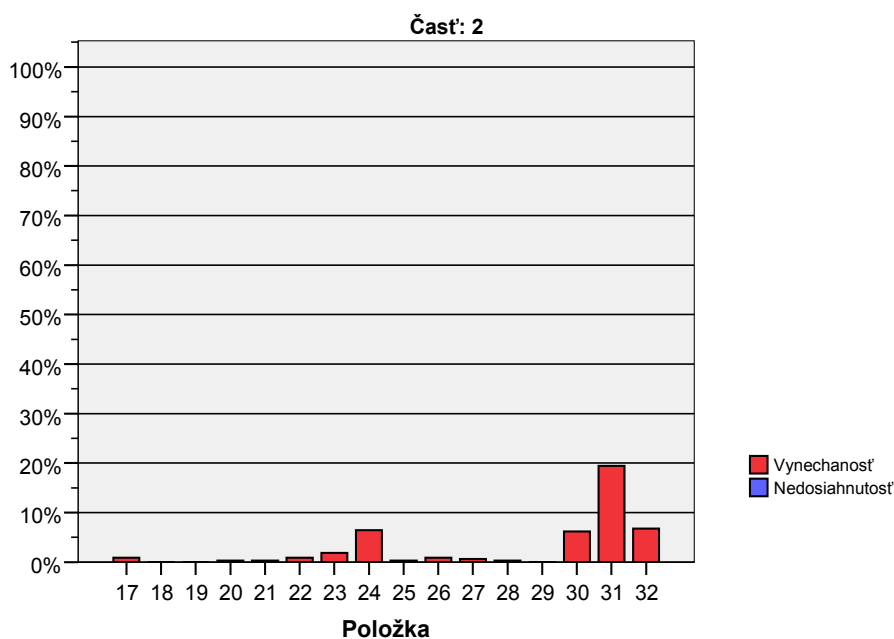
a)

MJ08A - variant 3812

b)

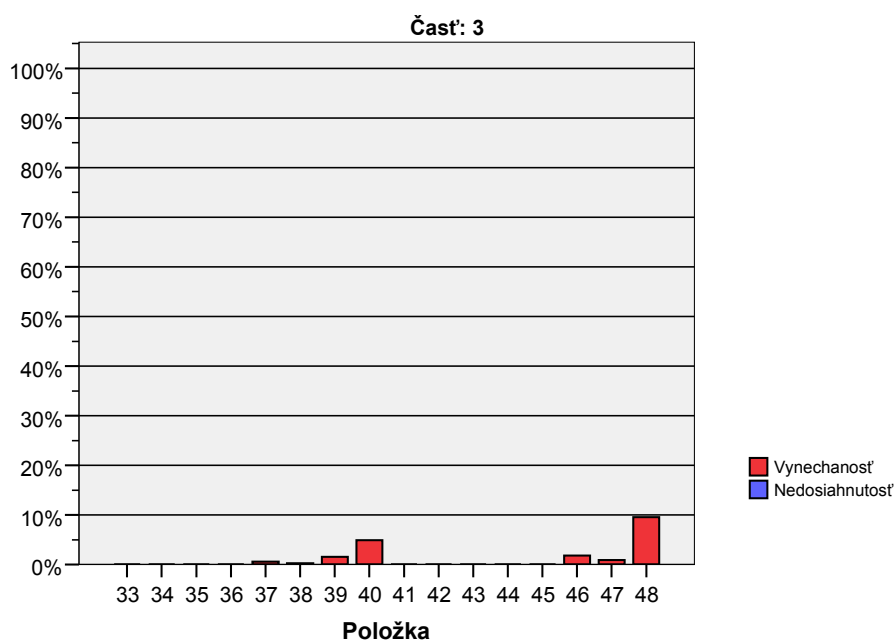
MJ08A - variant 3812

⁴ Podrobnejšie informácie sú opäť uvedené v Príručke.

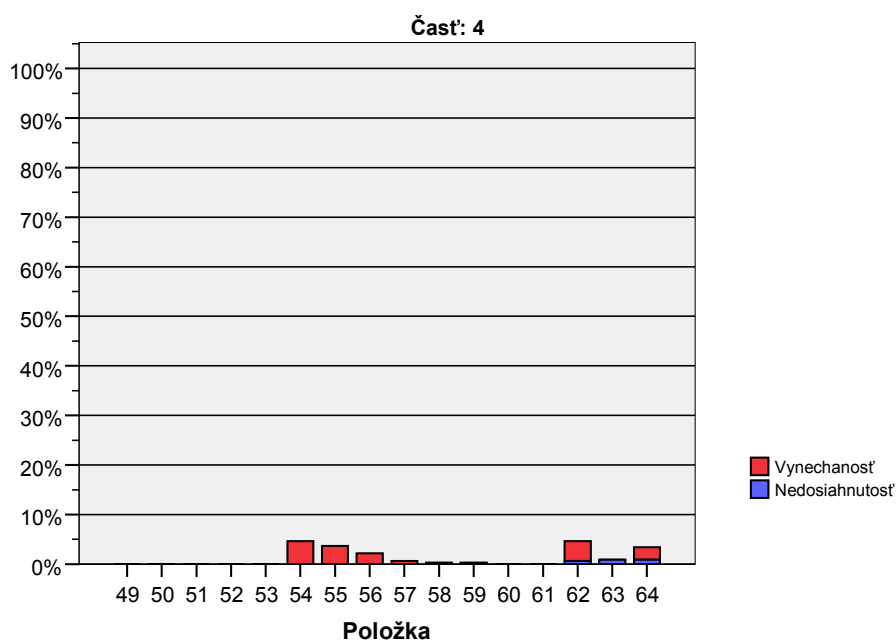
c)

MJ08A - variant 3812

d)

MJ08A - variant 3812

Obr. 6 a)-d) Vynechanosť a nedosaiahnutosť položiek v jednotlivých častiach testu

Nedosaiahnutosť testových položiek sa pohybovala od 0 % do 0,9 %. Vynechanosť viac ako 10 % mali dve testové položky (6, 31).

Neriešenosť viac ako 10 % mali dve testové položky s tvorbou krátkej odpovede č. 6 (11,4 %) a č. 31 (19,4 %).

Z výsledkov vyplýva, že časová dotácia na zodpovedanie položiek bola primeraná.

3.8 Súhrnné charakteristiky položiek

V nasledujúcej tabuľke 24 uvádzame súhrnné charakteristiky jednotlivých položiek. Kritické hodnoty sme odstupňovali farebným zvýraznením.

V poslednom stĺpci (stonásobok koeficientu *P.Bis.*) sme farebne odstupňovali skupiny položiek z hľadiska problematickej medzipoložkovej korelácie do intervalov:

- $P.Bis. < 0,0$
- $0,1 < P.Bis. < 5,0$
- $5,1 < P.Bis. < 10,0$
- $10,1 < P.Bis. < 15,0$
- $15,1 < P.Bis. < 20,0$.

MJ08A - variant 3812

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
1	33,3	38,3	,00	,00	,00	22,7
2	15,1	35,4	,00	,00	,00	36,7
3	27,5	49,2	,00	,00	,00	32,2
4	26,5	43,0	,00	,00	,00	23,8
5	24,7	46,0	,00	,62	,62	37,1
6	22,5	56,9	,00	11,42	11,42	49,6
7	21,0	36,8	,00	,31	,31	31,1
8	16,4	47,7	,00	8,64	8,64	44,0
9	43,2	50,5	,00	,31	,31	28,1
10	3,4	12,3	,00	,00	,00	25,4
11	20,4	55,4	,00	,62	,62	43,3
12	59,0	50,2	,00	,00	,00	31,0
13	40,4	61,4	,00	,93	,93	41,8
14	26,2	58,4	,00	2,16	2,16	45,4
15	27,8	52,2	,00	8,95	8,95	39,7
16	26,2	19,7	,00	1,54	1,54	13,9
17	31,2	41,4	,00	,93	,93	25,8
18	51,5	19,4	,00	,00	,00	3,7
19	4,9	15,4	,00	,00	,00	18,8
20	44,1	38,1	,00	,31	,31	20,6
21	16,4	24,5	,00	,31	,31	24,6
22	48,5	42,6	,00	,93	,93	23,9
23	50,0	41,2	,00	1,85	1,85	17,8
24	23,1	53,8	,00	6,48	6,48	42,3
25	20,1	38,3	,00	,31	,31	32,0
26	45,4	44,2	,00	,93	,93	25,5
27	33,0	58,4	,00	,62	,62	45,1
28	17,3	46,1	,00	,31	,31	44,5
29	13,6	30,7	,00	,00	,00	33,8
30	26,9	63,0	,00	6,17	6,17	48,8
31	60,5	59,5	,00	19,44	19,44	42,3
32	52,2	61,2	,00	6,79	6,79	39,9

MJ08A - variant 3812

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
33	39,5	42,8	,00	,00	,00	25,1
34	29,0	61,5	,00	,00	,00	43,4
35	9,0	4,5	,00	,00	,00	2,3
36	41,0	,9	,00	,00	,00	-4,2
37	38,3	41,3	,00	,62	,62	20,1
38	8,0	6,1	,00	,31	,31	12,0
39	24,1	36,8	,00	1,54	1,54	22,6
40	19,8	21,4	,00	4,94	4,94	13,3
41	4,3	10,8	,00	,00	,00	18,7
42	1,9	1,5	,00	,00	,00	1,8
43	5,6	18,5	,00	,00	,00	27,5
44	3,4	6,1	,00	,00	,00	12,3
45	22,5	39,9	,00	,00	,00	32,3
46	11,1	18,3	,00	1,85	1,85	22,6
47	26,9	39,8	,00	,93	,93	26,6
48	44,8	72,1	,00	9,57	9,57	50,0
49	14,2	36,9	,00	,00	,00	33,8
50	75,0	22,0	,00	,00	,00	17,6
51	14,5	41,5	,00	,00	,00	45,8
52	15,4	44,6	,00	,00	,00	40,2
53	28,1	56,8	,00	,00	,00	34,8
54	29,0	59,9	,00	4,63	4,63	44,9
55	48,5	67,4	,00	3,70	3,70	49,2
56	31,5	69,1	,00	2,16	2,16	49,8
57	33,3	16,6	,00	,62	,62	11,4
58	24,4	42,9	,00	,31	,31	26,0
59	32,1	39,8	,00	,31	,31	23,6
60	33,6	-11,3	,00	,00	,00	-10,2
61	49,1	50,4	,00	,00	,00	34,5
62	9,9	20,0	,62	4,01	4,63	21,4
63	42,9	42,7	,93	,00	,93	26,4
64	52,8	45,7	,93	2,47	3,40	27,5

Tab. 24 Súhrnné charakteristiky položiek

V teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A malo deväť testových položiek kritické hodnoty parametra obťažnosti, štrnásť testových položiek kritické hodnoty parametra bodovo biseriálneho koeficientu.

V teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A sa v roku 2008 vyskytlo deväť testových položiek s kritickou obťažnosťou (menej ako 10 %).

Citlivosť menej ako 20 % malo v teste štrnásť testových položiek, išlo o veľmi ľahké testové položky.

Testová položka č. 31 mala hodnotu neriešenosti viac ako 15 %. Štrnásť testových položiek malo hodnotu medzipoložkovej korelácie menej ako 20.

Položková analýza poukázala na najväčšie problémy v nasledujúcich položkách, ktoré sme navrhli na úpravu bodovania: 18 (nízka medzipoložková korelácia, problémy s distraktorom B), 36 (veľmi nízka - záporná medzipoložková korelácia, problémy s distraktorom C), 50 (problémy s distraktorom A), 60 (veľmi nízka - záporná medzipoložková korelácia, problémy s distraktorom A).

Záver

V rámci generálnej skúšky v roku 2007 sa test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A, administroval po prvýkrát. Písalo ho 751 žiakov z 37 škôl (Kurajová Stopková, 2007, s. 57).

V roku 2008 test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A písalo 647 žiakov z 33 škôl, prejavil sa klesajúci trend v počte zúčastnených škôl aj v počte testovaných žiakov.

Medzi testovanými žiakmi v roku 2008 prevládali žiaci z Nitrianskeho kraja (40,2 %). Boli to hlavne žiaci gymnázií (89,6 %) a žiaci zo štátnych škôl (85,2 %).

Tento test si zvolilo viac dievčat (71,6 %) ako chlapcov. Trend, že o test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A majú väčší záujem dievčatá ako chlapci, sa nezmenil.

Medzi testovanými žiakmi bolo 50,2 % žiakov, ktorí mali na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry vo 4. ročníku známku výborný (1).

Priemerná úspešnosť v teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň A, bola 72,0 %⁵. Hranicu priemernej úspešnosti 33 % nedosiahli traja žiaci.

Žiaci, ktorí písali variantu testu č. 3812 aj variant č. 3819, dosiahli priemernú úspešnosť 71,3 % (hodnoty pred úpravou bodovania). Varianty testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A boli z hľadiska obťažnosti porovnateľné. V roku 2008 sme upravili bodovanie len v jednej testovej položke. Test z maďarského jazyka a literatúry úroveň A mal celkovo dobrú reliabilitu (KR-20 = 0,88). Test slabo rozlišoval úspešnejších žiakov - žiakov s celkovo lepšími výsledkami v teste.

Žiaci gymnázií dosiahli pri riešení testových položiek priemernú úspešnosť 73,2 %. Medzi výsledkami chlapcov (priemerná úspešnosť 70,4 %) a dievčat (priemerná úspešnosť 72,6 %) sme nezistili vecne významné rozdiely.

Na základe položkovej analýzy môžeme povedať, že v teste bolo päť testových položiek s obťažnosťou viac ako 50 %. Najobťažnejšia bola testová položka č. 50⁶. Najvyššiu diskriminačnú silu mala testová položka č. 48, najnižšiu diskriminačnú silu mala testová položka č. 60. Najväčšiu vynechanosť aj neriešenosť mala testová položka č. 31. Testové položky boli vhodne vytvorené z hľadiska obťažnosti pre chlapcov a dievčatá. Test ako celok bol z aspektu obťažnosti pre obe pohlavia dobre vyvážený.

V teste sa nevyskytli položky s vyššou obťažnosťou, čo spôsobilo, že test nedostatočne rozlišoval najlepších žiakov. Neboli zastúpené položky s obťažnosťou viac ako 80 % a naopak v teste bolo devätnásť testových položiek ľahkých, z toho bolo deväť pre žiakov extrémne ľahkých. Štrnásť testových položiek veľmi málo korelovalo so zvyškom testu (21,8 %).

Na základe tejto skutočnosti odporúčame tvorcom testových položiek viac vyvážiť obťažnosť položiek v budúcich testoch z maďarského jazyka a literatúry úroveň A.

V teste bolo pätnásť položiek, ktoré v rámci analýzy distraktorov vykázali nevhodné štatistické vlastnosti, odporúčame preto tvorcom položiek skvalitniť tvorbu distraktorov, aby čo najviac vychádzali zo žiackych chýb. Pri zostavovaní testu odporúčame viac vyberať položky, ktoré sú homogénnejšie s ostatnými položkami v teste vzhľadom na nevhodné vlastnosti medzipoložkovej korelácie.

⁵ Priemerná úspešnosť v teste pred úpravou bodovania v jednej testovej položke č. 36 dosiahla hodnotu 71,3 %.

⁶ Poradové číslo položky zodpovedá variantu č. 3812.

Literatúra

1. Burjan, V.: *Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese*. Bratislava : Exam, 1999.
2. Hendl, J.: *Přehled statistických metod zpracování dát*. Praha : Portál, 2004.
3. Kolektív: *Standardy pro pedagogické a psychologické testování*. Praha : Testcentrum, 2001.
4. Kurajová Stopková, J. *Generálna skúška EČ MS 2007. Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň A*. Bratislava : ŠPÚ, 2007.
Dostupné na: < http://www.statpedu.sk/buxus/generate_page.php?page_id=1103>. [cit. 11. 06. 2008].
5. Lapitka, M.: *Tvorba a použitie didaktických testov*. Bratislava : ŠPÚ, 1996.
6. Ritomský, A. - Zelmanová, O. - Zelman, J.: *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS*. Bratislava : ŠPÚ, 2002.
7. Sklenárová, I. - Zelmanová, O.: *Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS*. Bratislava : ŠPÚ, 2005.
8. *SPSS Base 10.0 User`s Guide*. Chicago : SPSS Inc., 1999.
9. *SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide*. Chicago : SPSS Inc., 1996.
10. Turek, I.: *Učiteľ a pedagogický výskum*. Bratislava : Metodické centrum, 1998.
11. Wimmer, G.: *Štatistické metódy v pedagogickom výskume*. Hradec Králové : Gaudeamus, 1993.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STROMOVÁ 1, 813 30 BRATISLAVA

É R E T T S É G I 2 0 0 8

K Ö Z P O N T I (E X T E R N) R É S Z

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A szint

a feladatlap száma: 3812

**NE NYISSÁK KI, VÁRJANAK AZ UTASÍTÁSRA!
ELŐSZÖR OLVASSÁK EL A TESZTHEZ TARTOZÓ
UTASÍTÁSOKAT!**

- A feladatlap 64 feladatot tartalmaz.
- A feladatlap kitöltésére 90 perc áll a rendelkezésükre.
- A feladatlapban kétféle feladattípus található, ezért felváltva fogják kitölteni a válaszadó lapokat. A feleletválasztó feladatoknál a megadott lehetőségek közül válasszák ki a helyes feleletet! Mindig csak egy válasz a helyes. A helyes választ ikszeljék be a válaszadó lap **X** ábrával megjelölt részében! A feleletalkotó feladatoknál a választ, amely egy vagy több szóból áll, a válaszadó lap ábrával jelölt részébe írják!
- Csak kék vagy fekete színű író tollat használhatnak! Nem használhatnak füzeteket, tankönyveket vagy más irodalmat.
- **Írjanak olvashatóan! A nyomtatott betűknél különböztessék meg a nagy- és a kisbetűket!**
- **A válaszadó lap kitöltésére vonatkozó pontos utasítások a feladatlap utolsó oldalán találhatóak. Olvassák el figyelmesen!**
- **Dolgozzanak gyorsan, de összpontosítsanak!**

Sok sikert kívánunk!

Csak akkor kezdjenek dolgozni, amikor utasítást kapnak.

1. számú szöveg

Halotti beszéd

(részlet)

*Látjátok feleim szem'ekkel, mik vagyunk.
Por és hamu vagyunk.
Emlékeink szétesnek, mint a régi szövetek,
Össze tudod még rakni a Margit-szigetet?...*

.....

*Nyelvünk is foszlik, szakadoz és a drága szavak
Elporladnak, elszáradnak a szápadlat alatt.*

.....

*Szívverésünk titkos beszéd, álmunk a zshiványoké,
A gyerekeknek Toldi-t olvasod és azt feleli: oké.*

1 Az 1. számú szöveg a *Halotti beszéd* című költeményből származik. Állapítsa meg, hogy az alábbiak közül melyik költő művéből származnak az idézett sorok!

- (A) Zs. Nagy Lajos
- (B) Kosztolányi Dezső
- (C) Márai Sándor
- (D) Németh László

2 Állapítsa meg, hogy a középkorban keletkezett *Halotti beszéd* melyik kódexben vagy krónikában maradt fenn!

- (A) Pray-kódex
- (B) Jókai-kódex
- (C) Kézai Simon Krónikája
- (D) Képes Krónika

3 Jelölje meg az első teljesen magyar nyelvű könyvet!

- (A) Pray-kódex
- (B) Anonymus gesztája
- (C) Képes Krónika
- (D) Jókai-kódex

4 Döntse el, hogy az alábbi alkotók közül melyikhez kapcsolható az avantgárd magyarországi kibontakoztatása!

- (A) Márai Sándor
- (B) Kassák Lajos
- (C) Déry Tibor
- (D) Illyés Gyula

5 Állapítsa meg, hogy az 1. számú szövegben előforduló **szívverésünk** szóban a szóösszetétel melyik fajtáját fedezhetjük fel!

- (A) jelzős alárendelő összetétel
- (B) valódi mellérendelés
- (C) mellérendelő összetétel, álikerszó
- (D) határozós alárendelő összetétel

6 Írja le Illyés Gyula azon híres költeményének címét, amelyben a mindenkori diktatúra ellen lázad!

7 Alakítsa át az 1. számú szövegből kiemelt tulajdonnevet (**Margit-sziget**) -i képzős melléknévvé!

8 Milyen jellegű kérdő mondat lesz az 1. számú szöveg negyedik sora: „Össze *tudod* még rakni a *Margit-szigetet*?”

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

2. számú szöveg

Kölcsey Ferenc: Huszt

*Bús düledékeiden, Husztnak romvára, megállék;
Csend vala, felleg alól szállt fel az éjjeli hold.
Szél kele most, mint sír szele kél; s a csarnok elontott
Oszlopi közt lebegő rémalak inte felém.
És mond: Honfi! mit ér epedő kebel e romok ormán!
Régi kor árnya felé visszamerengni mit ér?
Messze jövődővel komolyan vess őszve jelenkort:
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!*

9 Határozza meg a fenti költemény első sorában a **legelső versláb** típusát!

- (A) daktilus
- (B) anapesztus
- (C) jambus
- (D) trocheus

10 Sorolja be a 2. számú szöveg utolsó sorát az állandósult szókapcsolatok megfelelő csoportjába!

- (A) szólás
- (B) szállóige
- (C) szóláshasonlat
- (D) közmondás

11 Válassza ki az alábbi Kölcsey-művek közül a szerző prózai alkotását!

- (A) Vanitatum vanitas
- (B) Zrínyi dala
- (C) Parainesis
- (D) Rebellis vers

12 Válassza ki azt a romantika korában alkotó szerzőt, akinek műveiben felfedezhetők a realista ábrázolás első jelei!

- (A) Kisfaludy Károly
- (B) Vörösmarty Mihály
- (C) Eötvös József
- (D) Katona József

13 Jelölje meg azt a személyt, aki **nem volt** tagja a magyar romantikus triásznak!

- (A) Kölcsey Ferenc
- (B) Vörösmarty Mihály
- (C) Bajza József
- (D) Toldy Ferenc

14 Nevezze meg a 2. számú szövegben levő költemény műfaját!

15 Nevezze meg azt az irodalmi alkotást, amelyben Kölcsey és társa Kazinczy védelmére keltek a nyelvújítás idején!

16 Állapítsa meg, hogy az idézett költemény utolsó négy sorában hány olyan felszólító módú igealak található, amely a mai helyesírás szerint helyesen szerepel! Csak számot írjon!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

3. számú szöveg

Vas István: Jegyzetek a fordításról

(részlet)

Közhiedelem, hogy a prózafordítás szöveghez kötöttebb a versfordításnál. Pedig ott is jóformán annyiféle megoldás, ahány igazi művésze a fordításnak. Magam részéről teljesen egyetértek Németh Lászlónak azzal a pontos megfogalmazásával, ahogy a prózafordító munkáját meghatározza: „Mondatról mondatra, kifejezéstől kifejezésig védi az anyanyelvét, arra azonban nincs szabadsága, hogy az idegen mondatok öleléséből kibújjon, s azért, hogy a gondolatot jobban derékon kaphassa, messzebb húzódjék tőle.“ De Illés Endre például kibújjik a stendhali mondatok öleléséből, messzebb húzódik tőlük, s mégis, ha tréfából megmagyarosítaná is a Vörös és fekete meg a Vörös és fehér valamennyi tulajdonnevét, akkor sem tudná elhíttetni velünk, hogy magyar ember írta őket.

17 Válassza ki az alábbi megállapítások közül azt, amelyik **nem** jellemző az írott szövegre!

- (A) Tudatosabb, igényesebb nyelvi viselkedés eredménye.
- (B) Gyors gondolkodást, azonnali szövegezést igényel.
- (C) Szabályos, megformált szerkesztésű.
- (D) Időt enged a gondolkodásra.

18 Döntse el, hogy a 3. számú szövegben leírtak szerint általában milyen típusú szöveg idegen nyelvre fordított változata kötődik jobban az eredetijéhez?

- (A) vers
- (B) minden szöveg esetében ugyanolyan a kötődés
- (C) próza
- (D) az idézett szövegből ez nem derül ki

19 Döntse el, hogy az alábbi nyelvtípusok közül melyikbe sorolható be a magyar nyelv!

- (A) hajlító vagy flektáló nyelvek
- (B) toldalékoló vagy agglutináló nyelvek
- (C) kiválogató vagy szelektáló nyelvek
- (D) elkülönítő vagy izoláló nyelvek

20 Nevezze meg azt a stílusréteget, amelybe a 3. számú szöveget besorolná!

- (A) publicisztikai (újságírói)
- (B) tudományos, szakmai
- (C) társalgási
- (D) hivatalos

21 Az alábbiak közül melyik hatás a legártalmasabb egy nemzeti kisebbség nyelvére?

- (A) a szótévesztés
- (B) a regionális köznyelv
- (C) a nyelvjárások
- (D) a direkt kölcsönszavak

22 Határozza meg, hogy hány tagmondatból áll a 3. számú szövegben **idézőjelek közé tett** (normál betűvel nyomtatott) többszörösen összetett mondat! Csak a számot írja le!

23 Írja le sorsszámnévvel, hogy nézete szerint a 3. számú szöveg hányadik mondata lesz a szöveg tételmondata!

24 Nevezze meg a szóalkotás ama fajtáját, amellyel a fenti szövegben található „anyanyelv” szó létrejött!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

4. számú szöveg

Tegnap nem azért zaklattam mélts... uramat — motyogta, amikor Brizzsalov kérdő tekintetét ráemelte —, hogy csúfolódjam, amint azt tegnap mondani tetszett. Csupán azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek, amiért tüsszentettem és lefreckeltem mélts... uramat... Eszembe se jutott, hogy csúfolódjam. Hogyan is mernék én csúfolódní egy olyan nagyúrral, amilyen mélts... uram? Ha a magunkfajta ember csúfolódásra vetemednék, akkor izé... hová lenne akkor a tisztelet, a tekintély tisztelete... egyszóval...

25 Jelölje meg a 4. számú szöveg szerzőjének nevét és a mű címét!

- (A) Gogol: A köpönyeg
- (B) Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés
- (C) Csehov: A csinovnyik halála
- (D) Tolsztoj: Ivan Iljics halála

26 Sorolja be a fenti szöveget a megfelelő műfaji meghatározásba!

- (A) tragédia
- (B) kisregény
- (C) tragikomédia
- (D) novella

27 Kit tartunk az ún. cselekmény nélküli dráma megalkotójának az orosz irodalomban?

- (A) Tolsztoj
- (B) Dosztojevszkij
- (C) Csehov
- (D) Gogol

28 Válassza ki azt az orosz realista író, aki főleg az egyik groteszk művével, amelynek főhőse Akakij Akakijevics, megteremtette a modern novellát!

- (A) Csehov
- (B) Gogol
- (C) Tolsztoj
- (D) Dosztojevszkij

29 Határozza meg, hogy a mássalhangzók egymásra hatásának esetei közül melyik érvényesül az alábbi szóban!

csúfolódjon

- (A) összeolvadás
- (B) jelöletlen teljes hasonulás
- (C) részleges hasonulás
- (D) jelölt teljes hasonulás

30 A lehető legpontosabban nevezze meg a fenti szövegből kiemelt szóban a vastagon aláhúzott toldalék fajtáját: mernék!

31 Nevezze meg azt a magánhangzótörvényt, amely alapján a csúfolódás szóhoz **-ra** toldalékot kapcsolunk és nem pedig **-re** toldalékot!

32 Írja le egy szóval, hogy milyen sorsról írt allegorikusan Baudelaire az *Albatrosz* című költeményében!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

5. számú szöveg

Főkönyvelő munkatársat keresünk!

Feladatai: könyvelési tevékenység megszervezése és ellenőrzése; számviteli folyamatok szabályozása és fejlesztése; a vonatkozó jogszabályok figyelemmel kísérése és betartása; kapcsolattartás a vállalatcsoport tagjaival; a havi, negyedéves és éves zárás lebonyolítása; a beszámoló elkészítése.

Elvárások: felsőfokú szakirányú végzettség; szakirányú területen szerzett legalább 5 éves tapasztalat; számviteli szabályok naprakész ismerete; tárgyalóképes angol nyelvtudás; legalább 2 éves vezetői tapasztalat; magabiztos számítógépes felhasználói ismeretek; precizitás; jó problémamegoldó és döntési készség; jó szervező és együttműködő készség.

33 Sorolja be az 5. számú szöveget az alábbiak közül a megfelelő stílusba!

- (A) szakmai
- (B) publicisztikai
- (C) tudományos
- (D) előadói

34 Jelölje meg az alábbi összetett szó megfelelő helyesírási formáját!

- (A) számító-gépfelhasználás
- (B) számítógépfelhasználás
- (C) számítógép felhasználás
- (D) számítógép-felhasználás

35 Válassza ki a *felsőfokú* kifejezés helyesen leírt középfokát!

- (A) felsőfokúbb
- (B) felső fokúbb
- (C) felsőbb fokú
- (D) felsőbb fokúbb

36 Tétélezzük fel, hogy a fenti szövegre válaszként önéletrajzot kell küldeni. Válassza ki az alábbi lehetőségek közül az önéletrajznak azt a típusát, amelyik **nem** létezik, és a számítógép szövegszerkesztőjének sablonjai között sem található!

- (A) szakmai
- (B) vázlagszerű
- (C) modern
- (D) köznapi

37 Miként írná le helyesen annak a tanárnak a megnevezését, aki angol nyelvet tanít?

- (A) angoltanár
- (B) angol tanár
- (C) angol-tanár
- (D) „angol“ tanár

38 Írja le a fenti szövegből kiemelt **precizitás** kifejezés magyar megfelelőjét!

39 A szövegben levő **tapasztalat** szóra vonatkoztatva írja le betűkkel azt, hogy **5 éves!**

40 Az 5. számú szöveghez hasonlóakkal különféle felhívások között szoktunk találkozni. Nevezze meg pontosan a fenti szöveg szövegtípusát! A *felhívás* szót már ne írja!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

6. számú szöveg

A bábeli torony (Ószövetség, Genesis)

(részlet)

„Rajta, építsünk várost és tornyot, amelynek teteje az égig ér. Szerezzünk nevet magunknak, és ne szóródjunk szét a földön!”

Akkor az Úr leszállt, hogy megnézzze a várost és a tornyot, amelyet az emberek építettek. Így szólt: „Nézzétek, egy népet alkotnak és egy nyelvet beszélnek. Ez csak a kezdete tevékenységüknek. Ezután semmi sem lesz nekik lehetetlen, aminek a megvalósítását elgondolják. Ezért szálljunk le, és zavarjuk össze a nyelvüket, hogy senki se értse a másik nyelvét!” Az Úr tehát szétszórta őket onnét az egész földön, s abba kellett hagyniuk a város építését. Ezért nevezik azt Bábelnek, mivel az Úr ott zavarta össze az egész föld nyelvét és onnét szórta szét őket az Úr, az egész földön.

41 Döntse el, mit jelent a Bibliában a Genesis (genézis) kifejezés!

- (A) törvények
- (B) írás
- (C) teremtés
- (D) tanítás

42 Válassza ki az alábbi frazeológiai egységek közül azt, amelyik **nem** bibliai eredetű!

- (A) A kocka el van vetve.
- (B) Pusztába kiáltott szó.
- (C) Tiltott gyümölcs.
- (D) Matuzsálemi életkor.

43 Mit jelent az Újszövetségben szereplő *evangélium* szó magyarul?

- (A) újjászületés
- (B) megbocsátás
- (C) jóság
- (D) örömhír

44 Jelölje meg, hogy az alábbiak közül kinek **nincs** evangéliuma a Bibliában!

- (A) Máté
- (B) Márk
- (C) József
- (D) Lukács

45 Határozza meg az alábbi mondat állítmányának a fajtáját!

Ez csak a kezdete tevékenységüknek.

- (A) igei állítmány
- (B) névszói állítmány
- (C) összetett állítmány
- (D) nincs benne állítmány

46 Nevezze meg azt a református lelkészt, aki elkészítette a Biblia legelső teljes magyar fordítását, amelyet 1590-ben Vizsolyban nyomtattak ki!

47 Írja le, hogy mit jelent magyarul a görög eredetű *biblia* szó!

48 Állapítsa meg, hogy melyik jelentéstani kategóriába sorolható a 6. számú szöveg első mondatában található **ér** szó!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

7. számú szöveg

Jegyzd meg e nagy igazságot, hogy soha a földnek golyóbisán egy nemzet sem tehette addig magáévá a bölcsességeket, mélységet, valameddig a tudományokat a maga anyanyelvébe bé nem húzta. Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem.

...Mit kell hát egy nemzetnek elkövetnie, ha tudománnyal fel akarja magát emelni; mely dolgok kötelessége? – Valamely idegen nyelvet kell anyanyelvének fogadnia s magáétul búcsút venni, vagy a maga született nyelvébe a mély tudományokat általtenni.

(Magyarság)

49 Jelölje meg azt a műfajt, amelyben a 7. számú szöveg szerzője a *Magyarság* című írását megírta! A szerző ebben a művében fejtette ki a kulturális programját.

- (A) levél
- (B) regény
- (C) elbeszélés
- (D) röpirat

50 A fenti szöveg szerzője a klasszicizmus korában, a magyar felvilágosodás első szakaszában alkotott. Válassza ki a klasszicizmus kifejezés pontos magyar fordítását!

- (A) az ókori irodalmat felelevenítő
- (B) a kimagasló alkotások kora
- (C) a hagyományos irodalmat tisztelő
- (D) első osztályú

51 Válassza ki a konkrét évszámot, amikor a 7. számú szöveg szerzőjének megjelent az *Ágis tragédiája* című drámája! Ezt a dátumot a magyar felvilágosodás kezdeteként tartjuk számon.

- (A) 1772
- (B) 1795
- (C) 1811
- (D) 1825

52 Jelölje meg a kor legkiválóbb európai vígjátékíróját!

- (A) Goethe
- (B) Voltaire
- (C) Molière
- (D) Schiller

53 Döntse el, hogy a 7. számú szövegben található **jegyezd meg** igére az alábbi meghatározások közül melyik vonatkozik!

- (A) cselekvő, tárgyas, tartós, E/2, jelen idő, felszólító mód, tárgyas ragozás
- (B) szenvedő, tárgyas, tartós, E/2, jelen idő, kijelentő mód, tárgyas ragozás
- (C) cselekvő, tárgyas, tartós, E/2, jelen idő, felszólító mód, alanyi ragozás
- (D) műveltető, tárgyas, tartós, E/2, jelen idő, felszólító mód, alanyi ragozás

54 Nevezze meg a felvilágosodás korában keletkezett fenti, 7. számú szöveg szerzőjét!

55 Határozza meg pontosan a fenti szövegben előforduló **minden** szó szófaját!

56 Írja ki a 7. számú szövegből az első elvont (absztrakt) főnevet, amit talál!

A feladatlap a következő oldalon folytatódik

8. számú szöveg

József Attila: A Dunánál

(részlet)

*A Dunának, mely mult, jelen s jövőndő,
egymást ölelik lágy hullámai.
A harcot, amelyet őseink vívtak,
békévé oldja az emlékezés
s rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk; és nem is kevés.*

57 Döntse el, hogy az idézett költeménnyel kapcsolatban melyik állítás **hamis**!

- (A) A Duna a költeményben a nemzetek közti megbékélés jelképévé válik.
- (B) A versben szereplő Duna kifejezi a múlt, a jelen és a jövő szoros kapcsolatát.
- (C) A költemény a modern magyar tájköltészet remekének tekinthető.
- (D) A vers bizonyos részei a külvárosi munkásság siralmas életét mutatják be.

58 József Attila egyik költeményében édesanyját vádolja szenvedése miatt. Állapítsa meg, hogy az alábbi versek közül melyik lesz az!

- (A) Kései sirató
- (B) Nagyon fáj
- (C) Nem én kiáltok
- (D) Születésnapomra

59 Állapítsa meg, hogy milyen szókép lesz a *Duna* a következő mondatban!

A Duna, a termékeny anya gondosan táplálja gyermekeit.

- (A) hasonlat
- (B) szinesztézia
- (C) metafora
- (D) allegória

60 Állapítsa meg, mit fejez ki a költő a *Tiszta szívvel* című versének első versszakában:

„Nincsen apám, se anyám, / se istenem, se hazám, /
se bölcsőm, se szemfedőm, / se csókom, se szeretőm.“

- (A) tagadást
- (B) tiltakozást
- (C) hiányérzetet
- (D) elutasítást

61 Döntse el, hogy szerkezete szerint hová sorolható az alábbi mondat!

Úsztam a folyóban.

- (A) bővített mondat
- (B) tagolatlan mondat
- (C) hiányos mondat
- (D) tömondat

62 Melyik versében emlékezik meg József Attila arról, hogy a *Tiszta szívvel* című verséért kicsapták az egyetemről?

63 Írja le helyesen a *Duna + parton* összetételt!

64 Határozza meg az alábbi összetett mondat fajtáját a lehető legpontosabban!

A Dunának hatalmas ereje van, ezért erőműveket építettek rá.

A feladatlap vége

Kľúč správnych odpovedí k úlohám s výberom odpovede v teste z maďarského jazyka a literatúry – riadny termín MS

Číslo úlohy	Úroveň A	
	test 3812	test 3819
01	C	C
02	A	B
03	D	A
04	B	B
05	A	B
9	A	A
10	B	D
11	C	B
12	C	D
13	A	B
17	B	C
18	C	C
19	B	B
20	B	D
21	D	C
25	C	B
26	D	B
27	C	C
28	B	D
29	A	D
33	B	D
34	D	A
35	C	B
36	D	C
37	A	B
41	C	A
42	A	B
43	D	B
44	C	B
45	B	D
49	D	B
50	D	C
51	A	A
52	C	C
53	A	A
57	D	D
58	A	C
59	C	A
60	C	B
61	A	D

Kľúč správnych odpovedí k úlohám s krátkou odpoveďou v teste z maďarského jazyka a literatúry – riadny termín MS

Číslo úlohy	Úroveň A	
	test 3812	test 3819
06	Egy mondat a zsarnokságról	Bessenyei György
07	Margit-szigeti	igazságot
08	eldöntendő	általános névmás / főnévi általános névmás
14	epigramma	Duna-parton
15	Felelet a Mondolatra	mellérendelő, következtető
16	4	Születésnapomra
22	5	hirdetés / közlemény
23	első / 1.	ötéves
24	szóösszetétel / összetett szó	pontosság / alaposság / szabatoság / helyesség
30	feltételes mód jele	könyvek / iratok / tekercsek
31	magánhangzó-illeszkedés / hangrendi illeszkedés	azonos alakú szó
32	költő / költősors / költői / művészi	Károli Gáspár
38	pontosság / alaposság / szabatoság / helyesség	eldöntendő
39	ötéves	Margit-szigeti
40	hirdetés / közlemény	Egy mondat a zsarnokságról
46	Károli Gáspár	4
47	könyvek / iratok / tekercsek	Felelet a Mondolatra
48	azonos alakú szó	epigramma
54	Bessenyei György	szóösszetétel / összetett szó
55	általános névmás / főnévi általános névmás	5
56	igazságot	első / 1.
62	Születésnapomra	költő / költősors / költői / művészi
63	Duna-parton	magánhangzó-illeszkedés / hangrendi illeszkedés
64	mellérendelő, következtető	feltételes mód jele